

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

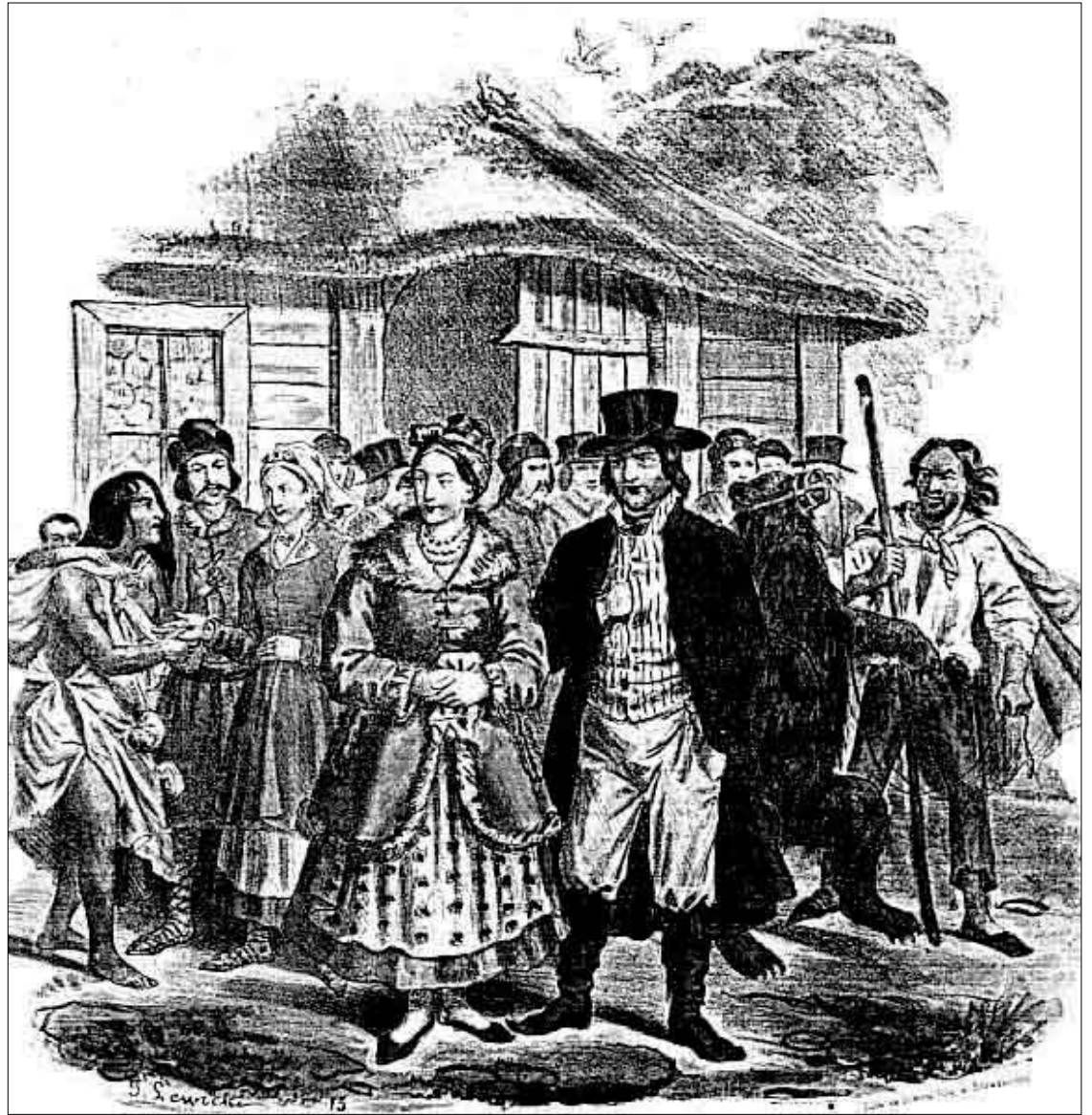
Nr. 5 (3280) 2013 FEBRUARY - VASARIS 5 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

Didžioji atsakomybė

Tarp visų įdomių bei reikalingų svarstyti klausimų gali atsirasti ir toks: ar mylėsime Lietuvą ir ją remsime, jeigu joje nebeliks lietuvių, arba joje bebus likusi saujelė?

KAD taip neatsitiktų vien tik svarstymų neužtenka. Tai suprantama. Taip pat yra žinoma, kaip tai padaryti. Bet tai nemažos aukos reikalaujantis ryžtas. Tai daugiau valios, o ne meilės reikalas, valios dėl meilės. Ar įstengtume? Ar įstengtų tautos kartų kartos matydamos, kaip nyksta tautiečiai, tie mūsų pačių artimiausieji žmonės, dingstantys svetimų didmiesčių šešėliuose, tirpsiantys kultūrose, kokių mūsų protėviai niekada nepažinojo. Ir atrodo beviltiška ką nors pakeisti, ką nors būtinai apsaugoti, ką nors ilgam laikui išlaikyti. O kai pastangos atsirenkia į kietą mūrą, aplinkui išaugusį, užsimerkia ir skaidriausias spindulėlis tuose tikrovių šešėliuose. Globali Lietuva. Rodos, ji imtų ir išspręstų visus susiklosčiusius sunkumus. Padidėtų ne valstybė, ne teritorija, gal net ne tauta. Padidėtų akiratis ir skaičiai, kad mes ne trys milijonai, bet penki; kad mes ne vienoje vietoje gyvename, bet išsiskirstę plačiai ir dirbame tuos pačius darbus Lietuvai. Vizija. Galimas dalykas, kad šiandien reikia ir tokių, nes pavojingas išsiskirstymas be jos tik ateitį miglotą žada. Lietuva be lietuvių – įgrįso ta nesąmonė, Kremliaus pranašystė. Skamba ji pasityčiojimu, kartais dar papildomu kai kurių Lietuvos piliečių, ne lietuvių, girdi, lietuviai vieni patys nesugeba tinkamai valstybę valdyti. Vienodu ritmu keičiasi mūsų valdžios, palydimos dejavimų, kad niekas nesikeis. Tai ironija sau – kuriam tikslui tada kaitaliojami žmonės?

PADEJAVE, pasiguodę, apsvarstę opiausius klausimus, stengdamiesi atidengti nūdienę tikrovę, tarsi pagrįstai slenkame į pesimizmą, labiausiai žalingą būseną, užtveriančią kelius į aktyvumą, iš anksto nuginkluojančią dar nieko nepradėjus. Pesimizmas niekada neišėjo laimėtoju. Užtat tos ligos reikia labiausiai saugotis tiems, kurie vadovauja, valdo ir yra pastatyti visuomenės priekyje. Žodžio laisvės arenoje – pilna įdomių pasiskaitymų, nuolatinių kritikų, aiškinimų apie negeroves ir jų priežastis. Visa tai reikalinga atvirame demokratiname pasaulyje, nes ne vien tik valdymas, bet ir valdymo stebėjimas bei reagavimas į vykdomus veiksmus yra kone vienodai svarbūs dalykai. Tačiau viešai reiškiamos negerovės, nuomonės ar taisytinios klaidos neturėtų kelti nusivylimų iki tokio laipsnio, kad skatintų į visa numoti ranka. Atvirkščiai – visi rūpesčiai bendriniais tautos ar valstybės reikalais turėtų kelti veiksmingumą. Kilus gaisrui stovėti ir žiūrėti kaip pastatas dega, užuot padėjus jį gesinti, negarbinga. Šiuo metu labai svarbūs rūpesčiai – tai tautos mažėjimas. Manytume, kad tai svarbiau už ekonominę priklausomybę, už skolas, už milijonierių įtakas, politines partijų kovas dėl valdymo. Valstybės neberekės jokiai tautai, jeigu ji (tauta) bus išnykusi. Kad mūsų tauta neišnyktų, turėtume jausti visi vienodą atsakomybę – ir tie, kurie tarnavo Maskvai, ir tie, kurie visai kovavo dėl nepriklausomybės; ir tie, kurie kuria šeimas ir augina prieaugį; ir tie, kurie iš savo šalies išvykę... Nūnai žvilgsniai blaškomi kitur, o kai kurie reiškiniai ryškiai padeda tautai nykti. Bendromis jėgomis turėtume tai stabdyti. **ČS**

Senovės žemaičiai, kurių krikšto 600 metų jubiliejų šiemet švenčiame

J. Levickio piešinys iš TŽ archyvo

Kultūra ir principai

Dr. VINCAS VYČINAS

Kultūrinio nihilisto akimis žiūrint, nesvarbu kieno kultūroj dirbi: savo ar kito; svarbu, kad patogiai ir sočiai gyveni. Šitokiu požiūriu vadovaujantis, ir komunizmas tėra atmestinas tik dėlto, kad jis nesugeba žmogui suteikti tokios pat gerovės, kokią teikia Amerikos demokratija. Nihilisto akimis, kultūra yra žmogaus labui, o ne žmogus kultūros labui – dievų kultui. Įdomu, kad panaši laikysena yra būdinga tiek komunizmui, tiek ir Amerikos demokratijai: kultūra ar civilizacija tarnauja žmogui, o nėra gamtos ar aukštesnių jėgų žaismas, į kurį žmogus yra įtrauktas. Kam statyti piramides faraonams, rašyti himnus Olimpo dievams, kurti amžinas simfonijas, atskleidžiančias dieviškus realybės užnugarius? Ar ne geriau ir žmoniškiau yra sočiai gyventi ir mintant kaviaru stiprinti save ir plėsti save virš visos kitos pasaulio gyvūnijos, kaip pelėsiams virš pūvančių ar suby-

rančių organizmų? Juk tai yra pagrindinis principas, kuriuo yra paremtas biologinis procesas: ir augalai, ir gyvūnija savo srityse siekia nustelbti visus kitus augalus ir gyvūnus stengdamiesi išplėsti savąją speciją ar rasę. Šitas principas yra gyvulinio buvimo principas. Žmogus – giliai savo esmėje, o ne paviršutinėse, išišakojusiose apraiškose, – yra dievų ieškotojas. Entuziazmas reiškia pasinešimą tarnauti dievui ar dievams, dalyvauti jo jį aukštinančiame kulte. Šitas tarnavimas žmogui yra svarbiau negu maistas – dubenėlis lėšų. Kultūrinio nihilisto perspektyvoje tarnavimas kultūrai yra nesusipratimas, ir kultūriniai herojai – entuziastiški dievų valios vykdytojai – yra jam savos rūšies pamišėliai.

Kur tad rasti nedvejotinai tvirtą ir aiškų atsakymą į mūsų kryžkelės klausimus: kas esame: kur einame ir kas mums darytina? Pagal šių dienų egzistencinę filosofiją, tvirtas ir absoliutus atsakymas į tokius

klausimus nėra galimas. Atsakymas neateina iš absoliutiškos sistemos su neklystamu tikslumu, bet iš gyvenamosios padėties. Tik gyvenamoj būklėj atsakymas gali būti aukščiausias ir tiksliausias, tačiau jis visada lieka reliatyvus. Niekad nėra atsakymo visiems ir visiems laikams. Taip yra dėl to, kad žmogus niekad negyvena apsuptas apčiuopiamų amžinų ir absoliutinių jo gyvenimą ir elgesį saistančių principų.

Tokie principai – jo dievai – neišvengiamai yra migloti. Kulte (ar kultūroje) žmogus bendrauja su dievais, bet ne kaip su sau lygiais, bet kaip auka “bendrauja” su tais, kuriems ji yra aukojama tam, kad dievai sužerėtų savo transcendentinėje šviesoje. Gal dar geresnis yra Eugenijaus Finko, vieno iš didžiausių egzistencialistų, palyginimas žmogaus su dievais, kaip anglių su ugnimi: dievams reikalingas žmogus, kad sudegdamas –

Nukelta į 5-tą psl.

Šiame numeryje

Tikėjimo pagrindai (Tęsinys) – 2 psl.

Antras metų mėnuo – 3 psl.

Lietuvos banko istorijos žiupsnelis (Tęsinys) – 4 psl.

Kreipinys “Lietuvos žmonės” – šaltas, itin valdiškas – 5 psl.

Vasario 16-ąją – muzikinė istorijos pamoka – 8 psl.

Tautotyros etюдai (Tęsinys) – 9 psl.

Kylanti krepšinio žvaigždė – 11 psl.

KANADOS LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖ

TIKĖJIMO METAI

Tikėjimo pagrindai

Tikėjimas ir valia

Tikėjimas nėra priverstinis žinojimas, kaip matematika, kur mūsų protas būtinai priverstas tą tiesą priimti, kaip pvz. "du kart du – keturi". Tikėjimo žinios yra laisvos ir todėl priklauso nuo mūsų valios. Priėmimas tikėjimo tiesos, todėl, yra dorybinis veiksmas (t.y. susilaukiantis atlyginimo). Be to, net ir atokiausieji žmogaus žingsniai link tikėjimo remiasi žmogaus gera valia. Šioje srityje apsprendžiantis veiksnys – tai asmens įprastinis nusistatymas. Pavyzdžiui, asmuo, kuris užsiėmęs vien žemiškais dalykais ir neturi laiko aukštesniems (t.y. neieško tiesos) tai labai vargiai prieš tikėjimo, bet dėl to pats bus ir kaltas. Tačiau, jei asmuo dalyvauja Dievo garbinime, valdo savo aistras, rimtai žvelgia gyvenimui – tai jau dabar jis ruošia save tikėjimui.

Žinome iš patirties, kaip yra lengva priimti tai, kas pataikauja mūsų aistroms, bet visai kas kita, kai reikia priimti tai, kas joms priešinga. Todėl daug žmonių yra netikintys vien dėl to, kad yra prisirišę prie savo aistrų. Tada jiems lengva visa paneigti, net nepažiūrėjus ir nepatyrinėjus. Tai pagrindinė kliūtis, kurią tvirtina ir apaštalas Jonas: "Teismo nuosprendis yra toksai: atėjo Šviesa į pasaulį, bet žmonės labiau mylėjo tamsą, nei šviesą, nes jų darbai buvo pikti" (Jn 3,19).

Tikėjimas ir malonė

Tačiau, tikėjimas dar yra surištas ir su Dievo malone, t.y. su Dievo meilės dovana. Jėzus sako: "Niekas neateis pas mane, jei mane siuntęs Tėvas jo nepatrauks" (Jn 6,44). Taigi, tikėjimas yra ne tik tai proto bei valios veiksmas iš žmogaus pusės, bet ir Dievo dovana – malonė.

Aišku, Dievas duoda malonę kiekvienam jos reikalingam, tačiau ji vis dėlto yra dovana ir jos turime melsti. Malda šioje srityje yra labai svarbi, nes Apreiškimas ateina ne dėl jo darbuojantis (t.y. protą miklinant), bet dėl jo meldžiantis. Daugelis žmonių, praradę jaunystės tikėjimą, vėl grįžta, kai pradeda melstis. Žymus poetas Klemensas Brentano

rašo, kad naktimis gulėdavęs lovoje ir didžiausiam sielvarte ieškodavęs išsigelbėjimo. Tada jis prisiminęs, kai dar būdamas mažas berniukas, matydavęs savo mamą meldžiantis. Suklupusi prie jo lovytės ji kalbėdavo "Sveika, Marija" bei malda į Angelą sargą, o tada su jo rankute padarydavusi kryžiaus ženklą. Jis sako tada staiga atėjęs į protą ir pradėjęs melstis jaunystėje išmokytais žodžiais. Tai buvęs jo kelias tikėjimui.

Tikėjimo būtinumas

Kai Dievas kūrėjas kalba žmogui, žmogus turi Jo žodį priimti. Ypatingai turi priimti, jei tas Dievas, priėmęs žmogaus prigimtį, net trejis metus jį atidžiai ir kantriai mokė. Todėl nei vienas žmogus negali šiuo atžvilgiu laikytis bešališkumo: jis turi arba Dievo Žodį atmesti ir tuo būdu nusikalsti, arba priimti ir praturtėti. Kristus aiškiai pabrėžia: "Kas įtikės ir pasikrikštys, bus išgelbėtas, o kas netikės, bus pasmerktas" (Mk 16,15). Taigi, tikėjimas būtinas išganymui.

Apaštalas Jonas rašo: "Kas tiki Sūnų, įgyja amžinąjį gyvenimą, o kas nenori Sūnaus tikėti – gyvenimo nematys: virš jo kybo Dievo rūstybė" (Jn 3,36). Todėl tikėjimo srityje abejingumas yra pavojingas. Netiesa, jei kas sako: "Nesvarbu ką tiki – pakanka, kad dorai gyveni". Tridento santaryba aiškiai pabrėžia, kad tikėjimas – pagrindas išganymo. Todėl būtų klaidatikystė atrinkti tik tas tiesas, kurios patinka ir vien jas tikėti. Juk atmesti bent vieną tiesą – reiškia atmesti visas tiesas, nes jų visų šaltinis bei pagrindas yra Dievas. Aišku, tų tiesų yra labai daug ir ne visos tokios pat svarbios. Todėl Bendrija nuo pat pradžių surinko pagrindines išganymo tiesas, kurias būtina kiekvienam priimti, ir jas atitinkamai sudėstė. Pirmaisiais amžiais prieš Krikštą kiekvienas šias tiesas turėdavo išpažinti. Ir dabar, Krikšto metu, kūdikio tėvai bei krikštą tėviai išpažįsta. Savarankiško protavimo sulaukę, ir mes, pakrikštytieji, turime jas išpažinti.

7. TIKĖJIMO IŠPAŽINIMAS

Ryšium su dabartiniu žmonių pasimetimu gyvenime, net ir pagrindinės tikėjimo tiesos, kaip pvz. Dievo buvimas, sielos nemarumas, Jėzaus dieviškumas – eilės "žinovų" paneigiamos. Todėl verta nuoširdžiai peržvelgti Apaštalų tikėjimo išpažinimą, kurį sekmadieniais Mišiose kartojame.

Tikiu vieną Dievą –

Dievo samprata ne visuose žmonėse ir ne visose kultūrose ta pati. Daugelis Dievybės sampratą ėmė iš apčiuopiamų daiktų. Todėl saulė, mėnulis, dangaus skliautas, įvairios gamtos jėgos buvo laikomos dievais. Mūsų samprata remiasi Dievo apsiereškumu Senajame ir Naujajame Testamente. Tas apsiereškimas vyko nuo Adomo iki Kristaus palaipsniui, o Kristuje – apsiereškimo pilnatvė. Tai tas pats ir vienintelis Dievas, kuris anksčiau kreipėsi į izraelitus ir vėliau savo Sūnaus įsikūnijimu sukūrė Visuotinę tikinčiųjų Bendriją – Bažnyčią. Todėl Jis nėra filosofų Dievas – kažkokia atitrukta sąvoka, nuosekliai išvesta iš apčiuopiamo pasaulio priežastingumo, nes toks Dievas pasiekiamas tik išoriškai, nieko nežinant apie jo prigimtį. Mūsų Dievas yra gyvasis Dievas, artimai su mumis susijungęs Jėzaus Kristaus asmenyje. Vis dėlto, ir mūsų žinios apie Dievą nėra visa apimančios: jos – labai ribotos. Žinom aiškiai, ko Dievas iš mūsų nori, koks Jo planas pasauliui, bet nesuprantame Jo Trejybės paslapties, nors visi esame pakrikštyti trijų dieviškų Asmenų vardu. Mes tą paslaptį turim taip nuolankiai priimti, kaip vaikutis savo tėvelio ar mamytės nurodymą. Tikiu vieną Dievą –

Tuo mes išreiškiame tikėjimą Dievo vienumu. Žmonijos istorijos eigoje susidarė trys pagrindinės to vienumo sampratos srovės. Viena teigia, kad Dievas esąs pats pasaulis (vidinis Dievas). Antroji – kad Dievas visiškai atsiskyres nuo pasaulio (pasaulį prašokantis Dievas). Trečioji – kad Dievas esąs atskiras, bet neatsiskyres nuo pasaulio. Mes išpažįstame šią trečiąją sampratą, kad Dievas nėra pasaulis, bet Jis nėra ir nuo jo atitrūkęs. Jis tą pasaulį sukūrė ir dabar jį palaiko būtyje. (b.d.)

"KLAUSK KUNIGO"

KLAUSIMAI:

Kai kalbama "Tėve mūsų" Mišių metu, nesakoma "Amen", nes maldos pabaigoje yra maldai pritaikytas tęsinys. Kitomis progomis, laidotuvių namuose, laidotuvių apeigose prie kapo, nesigirdi, kad dauguma sakytu "Amen" užbaigus "Tėve mūsų". Ankstyvesniais laikais visuomet buvo aiškiai girdimas "Amen", o dabar to nesigirdi. Ar yra pasikeitęs maldos kalbėjimo būdas?

Taip pat reikalingas paaiškinimas, kai Mišių metu kalba-

mas "Dievo avinėli". Praityje visi mušdamiesi į krūtinę sakydavo "Pasigailėk mūsų". Šiais laikais jau tik vyresnieji tai daro. Ar tai pasikeitė ir daugiau nebūtina muštis į krūtinę?

ATSAKYMAI:

"Tėve mūsų" maldos būdas nėra pasikeitęs. Maldos pabaigoje, išskyrus Mišių metu nurodytą atvejį, sakoma "Amen".

Mišias aukojančiam kunigui kalbant tuos tris "Dievo

Avinėli" kreipinius, ankstesniųjų lotynų apeigų mišiole buvo nurodymas muštis į krūtinę.

Tuo pavyzdžiu sekė ir visi Mišių dalyviai. 1971 m. išleistame atnaujintų lotynų apeigų mišiole "Dievo Avinėli" kreipinius tariančiam kunigui yra nurodymas tuo metu laužyti konsekruotą ostiją ir tokiu būdu jam mušimasis į krūtinę atpuola.

Tačiau tikintieji pilnai tokį paprotį gali naudoti. Be to, šis paprotys yra vartojamas ir litanijose, kurios beveik visada užbaigiamos "Dievo Avinėli" kreipiniu.

MINTYS

- *Dieve, žinai mano silpnbę, stiprink mane Švč. Panele, tavo globon atsiduodu.*
- *Mintis turi dirbti ir apie ką nors sukintėti. Jei ji nesisuks apie Dievą, prie Dievo nekils, prie šventų daiktų, tai skrajos kur kitur, dažnai tik vėjas gaudys ir tik dar maitins savimeilę.*
- *Kodėl gi parapija negalėtų būti dvasiško atgimimo ir atsinaujinimo versmė?*
- *Kaip gera, kad šv. Tėvas perspėja, pamokina, nurodo, kur pavojus.*
- *Kristaus gyvenimo tikslas turi tapti ir mano tikslu, jei iš tikrųjų noriu eiti šventųjų pėdomis, ir tie įrankiai ir priemonės, kurias Kristus vartojo, turi būti ir mano įrankiais ir priemonėmis.*
- *Kokios taktikos geriausia būtų laikytis einant prie tikslo? Man rodos, kad ne tiek gynomosi taktikos, kiek užgrobimo, apėmimo, užkariavimo.*

Iš pal. Jurgio Matulaičio užrašų

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redaguoja: R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, red. pav. S. Katkauskaitė, techninė red. V. Tumosienė. **Administratorė** A. Trussow. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

METINĖ PRENUMERATA: \$85 – reguliari (paprastu paštu); \$135 – reg. (1 klasės paštu); \$105 – rėmėjo (paprastu paštu); \$155 – rėmėjo (1 klasės paštu). Oro paštu į užjūrius – \$185, paprastu paštu – \$105 (Kan. dol.); JAV: \$105 – reguliari; \$125 – rėmėjo; \$165 – 1 klasės paštu. JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canadian Periodical Fund (CPF) for our publishing activities.

Kai logikai nelieka vietos

ANTANAS R. ŠAKALYS

Laisvame laikraštyje 2012. XII.28 pasirodė ilgas interviu “Vladas Gulbinas: ‘Pasirodo, M. Gorbačiovas gerai žinojo, kad V. Landsbergis ir jo tėvas Žemkalnis buvo KGB agentai!’” Labai panašu, kad profesionalaus kagėbisto V. Gulbino ir laikraščio siekis – kompromituoti ar šmeižti V. Landsbergio šeimą – sutapo.

Ne tik sakoma, kad buvusių kagėbistų nebūna, bet ir akivaizdu, kad V. Gulbinas toliau vykdo Maskvos pavedimus, atidirbinėja už Maskvos jam skirtą pensiją. Negirdėta, kad profesionalus kagėbistas, koku save pristato V. Gulbinas, išdavinėtu kitą kagėbistą, V. Landsbergį, gal net aukštesnio rango, nei prasigėręs V. Gulbinas! Kur logika?

Ne logika čia kalta, o tai, kad “buvusių nebūna”. V. Landsbergis Europos parlamente demaskuoja Rusijos kėslus, kritikuoja “dujų politiką”, dirba Lietuvai ir Europos sąjungai, trumpai tariant, Maskvai neparankus. Čia pasitarnauti gali toks “buves”, pasitarnauti gali “laisvas” laikraštis, pirmasis gal už pensiją, antrasis – už kitais būdais teikiama pamaloninimą.

Operos teatro darbuotojai gerai prisimena girtuoklį V. Gulbiną, kurį iš teatro bufeto kartais tekdavo namo

Lietuvos respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė oficialaus vizito Danijoje metu susitiko su Danijos parlamento ir vyriausybės vadovais, apsilankė Karališkoje bibliotekoje. Seniausioje Šiaurės Europos regiono bibliotekoje, kur saugoma pirmoji daniška knyga ir daugiau kaip 33 milijonai įvairių leidinių, valstybės vadovė apžiūrėjo Jos Didenybės Danijos Karalienės Margrethe II iliustruotas knygas, Hanso Kristiano Anderseno rankraščius bei jų iliustracijas ir kitus rodinius. Karališkajai Danijos bibliotekai prezidentė padovanojo knygą su Mikalojaus Konstantino Čiurlionio darbais, fotografijų albumą “Neregėta Lietuva”, Rimanto Dichavičiaus nuotraukų rinkinį “Laisvės paženklinti” bei Stanislovo Filiberto Fleury knygą su senojo Vilniaus fotografijomis

Ntr. Dž.G. Barysaitės (iš LR seimo tinklalapio)

parnešti. Tačiau jį toleravo, nes nuo jo parašo priklausė leidimas išvykti į užsienį. Tai ir gėrė, ir už gėrimus nereikėjo mokėti. O priklausomybė iki šiol išliko, ne nuo alkoholio, o nuo Maskvos, – netar-nausi, nutrauks bambagyslę.

Laisvas laikraštis, regis, su “buvusiaisiais” ne tik nelinkęs pyktis, bet ir rodžiai bendrauja (bendradarbiauja?). Antai, kai Gulbinas “demaskuoja” V. Landsbergį, laikraštis puola

Prezidentę, neva už įvedamą diktatūrą, už jos statomą užkardą prie valdžios Darbo partijos aferistams. Jei internetinis portalas Balsas.lt ir *Laisvas laikraštis* gieda šlovinimo giesmę Darbo partijai, nesunku suvokti, kodėl taip yra, nors logikai čia taip pat nėra vietos. Kur logika taikytina ir kur jai vietos nėra, išvalgus skaitytojas atsirinks, tik prieš tai verta rinktis šaltinių patikimumą.

Antras metų mėnuo

RASA NORKUTĖ

Vasaris pagal Grigaliaus kalendorių turi 28 dienas įprastiniais metais ir 29 keliamaisiais metais. Kartu su vasariu baigiasi ir kalendorinis žiemos mėnuo. Jaučiamas artėjantis pavasaris, planuojami būsimeji pavasario darbai. Koptama aukštyn, saulutė ilgina dieną, primena, kad artėja šiltesnis metų laikas, anot romėnų, vasaris – apšalyimo ar aukojimo laikas.

Vasaris ne visada vienas: būna, kad nutirpsta sniegas, išsiskleidžia alyvų pumpurai, atgyja gyvybė laukuose ir miškuose. Vasario 2 d. – Grabnyčios, Perkūno diena, Kristaus pasiaukojimo šventė. Tą dieną šventindavo namų ugnį, aukodavo aukas dievaičiui Perkūnui, kad saugotų nuo gaisrų, ligų. Nuo Grabnyčių laukiame artėjančio pavasario.

Vasario 3 d. – Šv. Blažiejaus diena ir linų diena. Šią dieną šventinami linai, žalios

eglės ir kadugio šakelės, nes netrukus Gamtoje atgims gyvybė. Vasario 5 d. – Šv. Agotos ir Duonos diena. Vasario 12 d. – Užgavėnės. Jau XX š. Užgavėnės Lietuvoje buvo švenčiamos tris dienas. Užgavėnių apeigomis siekiama pažadinti Žemės gyvybinę jėgą, nes ir orai nurodo būsimą derlių. Jei Užgavėnių dieną sausa – pavasaris bus be lietaus. Jei saulėta – bet kur pasėti javai derės. Jei drėgna diena – linai gerai derės.

Vasario 13 d. – Pelenų diena. Užgavėnės. Po įvairių pasilinksminimų prasideda rami Gavėnia. Gavėdami žmonės galėjo ugdyti savo valią, suteikti pagalbą jos reikalingiems žmonėms, geru žodžiu padėti. Vasario 21 d. – Tarptautinė gimtosios kalbos diena. Kur bebūtume, neužmirškime savo gimtosios kalbos! Vasario 24 d. – Estijos Nepriklausomybės diena, Šv. Motiejus, Vieversio diena. Šv. Motiejus buvo Kristaus pasekėjas, apaštalas. Vieversio

diena – pirmoji pavasario šventė, sutampa su vieversio grįžimu. Jo skambus balsas pradeda budinti Gamtą, laikomas artojų ir piemenėlių paukštelio. Jei jis pavėluoja parsiskristi – pavasaris bus ankstyvas. Mūsų Tėvai sakydavo: jei vieversėlis parsiskrenda anksčiau nei vasario 24 d., dar ilgai bus šalta, jei vėliau – pavasaris bus ankstyvas. Daugelis žmonių Lietuvoje vieversio sugrįžimą laiko pirmąja pavasario diena. Laukdami šios šventės, pasižvalgykime po vasario mėnesio dangų. Venera ir Marsas bus nematomi. Merkurijus, kaip retai matoma planeta, bus matomas tuoj po Saulės laidos. Jupiteris ryškiai spindės vakarais aukštai pietuose netoli Sietyno. Saturnas tekės apie vidurnaktį ir iki ryto matysime Svarstyklių žvaigždynė.

Vasario 16-oji – Lietuvos valstybės atkūrimo diena. Stiprybės ir laimės viso pasaulio lietuviams. Būkime sveiki ir laimingi.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Prezidentė Danijoje

Danijoje viešinti Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė sausio 22 d. su šios šalies vadovais aptarė artėjantį Lietuvos pirmininkavimą Europos sąjungai (ES), energetinius ir ekonominius klausimus. Su ministere pirmininke Helle Thorning-Schmidt ir parlamento pirmininku Mogensu Lyketoftu kalbėta apie politinių ir verslo ryšių stiprinimo galimybes, ekonominę padėtį Europoje, Šiaurės ir Baltijos valstybių bendradarbiavimą, derybas dėl 2014-2020 metų ES biudžeto. Prezidentė taip pat iškėlė energetinio saugumo klausimus.

D. Grybauskaitė teigė, kad šių metų antrąjį pusmetį pirmininkaudama ES Lietuva

“stengsis būti patikimu tarpininku” priimant sprendimus dėl septynmečio ES biudžeto, bankų priežiūros mechanizmo ir priemonių krizės pasekmėms įveikti. Lietuvai, pasak prezidentės, bus labai svarbi ES Tarybai septynis kartus pirmininkavusios Danijos partitis. Prezidentė pakvietė Danijos premjerę atvykti į ES Rytų partnerystės aukščiausio lygio susitikimą Vilniuje lapkričio mėnesį.

Danija yra šešta didžiausia investuotoja Lietuvoje, įgyvendinanti 15 investicinių projektų už 908 mln. litų, daugiausia nekilnojamojo turto, finansinių paslaugų, gėrimų, pramonės įrenginių, tekstilės sektoriuose.

KT aiškina pilietybės nuostatas

Konstitucinis teismas sausio 22 d. priėmė prezidentės Dalios Grybauskaitės prašymą išaiškinti ankstesnių nutarimų nuostatas dėl Lietuvos pilietybės teikimo galimybių. Kada ketinama pateikti išaiškinimą, nenurodoma. Konstitucinis teismas prezidentės prašymą priėmė po išankstinio tyrimo, kuris baigėsi sausio 18 d.

Prezidentė D. Grybauskaitė tą savaitę dekretu prašė išaiškinti, ar galima nekeičiant Konstitucijos tik įstatymu nustatyti, kad po Nepriklausomybės atkūrimo 1990 m. kovo 11 d. išvykę ir kitos šalies pilietybę įgavę asmenys išsaugotų ir Lietuvos pilietybę. Dekrete prezidentė pripažįsta, kad tokios nuostatos “sudarytų priešaidas didžiulei daliai Lietuvos piliiečių tuo pačiu metu

būti ir kitų valstybių piliiečiais”. Konstitucinis teismas anksčiau yra išaiškinęs, kad negalimas toks reguliavimas, kai dvigubos pilietybės atvejai būtų ne ypač retos išimtys, bet paplitęs reiškinys.

Šalies vadovė taip pat klausia, ar galima tik įstatymu plėsti atvejų ir sąlygų, kada Lietuvos pilietybę užsienio valstybės piliečiui gali būti suteikta išimties tvarka.

Remdamasi griežtomis Pilietybės įstatymo nuostatomis ir ankstesniais Konstitucinio teismo išaiškinimais prezidentė šį mėnesį atsisakė suteikti Lietuvos pilietybę šokėjai ant ledo amerikietei Isabellai Tobias, kuriai buvo būtinas Lietuvos pasas, kad su Devidu Stagniūnu galėtų atstovauti Lietuvai Sočio olimpinėse žaidynėse.

Krito rodikliai

Sausio 30 d. paskelbti pasaulinių tyrimų rezultatai energetikos ir spaudos laisvės srityse. Lietuva pagal energetikos tvarumą užima 31 vietą tarp 94 pasaulio šalių, rodo Pasaulio energetikos tarybos atliktas tyrimas. Per metus – pagal 2012 metų vertinimą, palyginti su 2011 metais, Lietuva smuko per devynias vietas žemyn (2011 metais – 22 vieta), rodo tyrimo duomenys. Pagal vieną iš rodiklių – energetikos saugumą – Lietuva smuko iš 36 į 53 vietą. Pernai Lietuvos rodikliai pagerėjo tik dviejose iš šešių kategorijų – geriau vertinamas politinis stiprumas – pakilo iš 32 į 31 vietą – ir visuomenės rodiklis (“societal strength”) – pakilo iš 37 į 35. Estija vertinime pakilo iš 38 į 35 vietą, Latvija – nukrito iš 23 į 37 vietą. Suo-

mija įvertinta penkta, Rusija – 26 vieta. Pirmąsias vietas pasaulyje užėmė Švedija, Šveicarija ir Kanada.

Pagal spaudos laisvę Lietuva pasaulyje 2013 metais užima 33 poziciją, paskelbė tarptautinė žurnalistų organizacija “Reporteriai be sienų”. 2011-2012 m. vertinime Lietuva užėmė 30 vietą. Latvija 2013 m. vertinime užėmė 39 vietą (pakilusi nuo 50-os), Estija – 11 (kritusi nuo 3-ios), Lenkija – 22 vietą (anksčiau buvo 24-ta). Rusijos rodiklis šiemet – 148, Gudijos – 157. Pirmąsias penkias vietas užėmė Suomija, Olandija, Norvegija, Liuksemburgas ir Andora. Blogiausia padėtis spaudos laisvės srityje Eritrėjoje, Šiaurės Korėjoje, Turkmenistane, Sirijoje ir Somalyje.

Pagal BNS žinias parengė R. Jonaitienė

Lietuvos banko istorijos žiupsnelis

Tęsinys iš 4 nr.

ZIGMAS TAMAKAUSKAS,
LS Kauno skyriaus Švietimo komiteto pirmininkas, miesto savivaldybės Švietimo tarybos narys

Pirmasis Lietuvos banko valdytojas buvo nepaprastu sąžiningumu bei išmintimi garsėjęs Vladas Jurgutis – kunigas, ekonomikos profesorius, daugelio mokslinių straipsnių ir knygų bankininkystės tema autorius, Steigiamojo seimo narys, užsienio reikalų ministeris, Lietuvos mokslų akademijos pirmininkas, dar vadintas “Lito tėvu”. Jam buvo pavesta organizuoti Lietuvos bankininkystę. Lietuvos banko valdytojo pareigas ėjo nuo 1922 m. rugsėjo 28 iki 1929 m. spalio 31 d. Vokiečių okupacijos metais kalėjo koncentracijos stovykloje Štutthofe. Buvo persekiojamas ir sovietinės valdžios. Jo principinės pažiūros neatitiko sovietinės ideologijos nuostatai. Netekęs darbo Vilniaus universitete, pragyveno iš mamos pensijos. Mirė 1966 m. sausio 9 d. Vilniuje. Palaidotas Palangos kapinėse. Palangoje dar išlikęs medinis namas, prie kurio ant šlifotos akmeninės lentos parašyta: “Čia 1885 m. gimė ir vaikystę praleido įžymus Lietuvos finansininkas akademikas Vladas Jurgutis”.

Antrasis Lietuvos banko valdytojas – nuo 1930 m. birželio mėn. iki 1938 m. rugsėjo mėn. buvo advokatas Vladas Stašinskas, iki šio paskyrimo dirbęs Vidaus reikalų ministru, Valstybės kontrolieriumi. Mirė 1944 m. kovo 11 d. Kėdainiuose.

Vladą Stašinską pakeitė Juozas Tūbelis. Jis banko valdytoju dirbo nuo 1938 m. spalio 1 d. iki savo mirties – 1939 m. rugsėjo 30 d. Neseniai Kauno istorinėje prezidentūroje iškilmingai buvo minimos jo gimimo 130-osios metinės. Jis 1929-1938 m. laikotarpiu buvo ministeris pirmininkas ir finansų ministeris, 1918 m. – pirmasis Žemės ūkio ministeris, 1919 m. vadovavo Švietimo ministerijai, 1923 m. įkūrė “Pienocentrą”, “Maistą”. Po mirties buvo palaidotas Kauno Senosiose kapinėse. Sovietiniais metais jas sunaikinus, J. Tūbelio palikai perkelti į Panemunės kapines.

Paskutinis prieškarinio Nepriklausomos Lietuvos banko valdytojas nuo 1939 m. spalio mėn. buvo Juozas Paknys,

1926-1939 m. laikotarpiu buvęs Lietuvos banko valdytojo pavaduotojas.

1919 m. vasario 26 dieną Lietuvos vyriausybės įsakymu krašte cirkuliavusi ostmarkė pavadinta auksinu, o jos šimtoji dalis – skatiku. Šitokius piniginius vienetus matome ir išleistuose pašto ženkluose. Tais pačiais metais svarstomas savų pinigų išleidimo klausimas. Vyriausybės projekte buvo siūlyta lietuvišką pinigą pavadinti muštiniu, nors tą klau-

Senųjų banko rūmų detalė

simą svarstant seime buvo siūlyti ir kiti pavadinimai – auksinas, muštas, ruginis, doleris, kirptukas, kaltas ir kt. 1922 m. rugpjūčio 9 d. priimtas Piniginio vieneto įstatymas skelbė, kad Lietuvos respublikos valiuta yra litas. Tai žodžio *Lietuva* trumpinys. **1922 metais spalio 2 d. Lietuvos bankas, turėdamas tik penkis tarnautojus, pradėjo savo veiklą: ostpinigiai – auksinai pradėti keisti į litus.** Tai buvo laikinieji lito banknotai, išleisti su 1922 metų rugsėjo 10 dienos atžyma. 175 auksinai buvo keičiami į vieną litą. Vienas trečdalis apyvartoje esančių pinigų turėjo būti padengti auksu, kita dalis – užsienio valiutos atsargomis, vertybiniais popieriais. Trys milijonai aukso rublių buvo gauti kaip karo nuostolių atlyginimas iš tuometinės Sovietų Rusijos pagal 1920 m. liepos 12 d. taikos sutartį. Auksas buvo reikalingas padengti apyvartoniems banknotams.

Nuolatiniais banknotams išleisti pasirinkta spaustuvė Prahėje. Jie buvo spausdinami pagal dailininko A. Varno sukurtą projektinį piešinį ir pažymėti 1922 metų lapkričio 16 d. data. Beveik trejetą metų cirkuliavo vien popieriniai litai ir centai, kurie dėl prastos popieriaus kokybės greitai susidėvėdavo. 1924 m. birželio 20 d. priimtas Monetų įstatymas. Numa-

tyta kaldinti ir leisti į apyvartą pinigus iš aukso, sidabro bei vario-aliuminio lydinio. Monetų gipsinius modelius sukūrė skulptorius Juozas Zikaras, mums žinomas kaip Laisvės skulptūros, pastatytos ant Karolio Reisono sukurtos pakylės Kauno Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje. Monetos buvo kaldinamos Anglijoje – Birminghame ir Londone. 1925 m. vasario 2 d. į apyvartą išleistos pirmosios monetos, pakeitusios atitinkamo

nominalo cirkuliuojančius banknotus. Padaugėjus apyvartoje cirkuliuojančių pinigų, nutarta išleisti didesnio nominalo – 500 ir 1000 litų banknotus. Dailininkas Vilius Jomantas sukūrė 500 litų projektą, o 1000 litų banknotas spausdintas pagal dailininko Adomo Galdiko parengtą projektą. Konkursą spausdinti banknotus laimėjo D. Britanijos firma. Atspausdinti banknotai buvo geros kokybės. 500 litų vertės banknotai pasirodė 1925 m. rugsėjį, o 1000 litų banknotas – 1926 metų vasario 23 dieną. 1927 metais pagal dailininko Antano Žmuidzinavičiaus projektą spausdinti nauji 10 litų vertės banknotai, 1928 m. pagal Adomo Galdiko projektus – 50 ir 100 litų, 1929 m. – 5 litų, 1930 m. – 20 litų banknotai.

1936 metais buvo priimtas naujas Monetų įstatymas. Pagal jį monetos pradėtos kaldinti Kaune akcinės bendrovės Spindulys patalpose įsteigtoje monetų kalykloje. Čia visų kaldintų monetų modelių autorius – skulptorius Juozas Zikaras, sovietiniais metais patyręs nepaprastai didelį čekistų moralinį terorą. Šioje kalykloje buvo nukaldintos tarp kitų, daug kam žinomos 10 litų vertės monetos su Vytauto Didžiojo atvaizdu. 1938 metais, minint Lietuvos Nepriklausomybės dvidešimtmetį nukaldintos 10 litų apyvartinės jubiliejinės monetos

su prezidento Antano Smetonos portretu ir Gedimino stulpais. Neoficialiai Kauno Spindulio spaustuvės monetų kalykloje nukaldinta 10 litų monetos auksinė kopija. Ji buvo įteikta prezidentui Antanui Smetonai. Ji saugoma, pagal enciklopedinius duomenis, JAV *ALKA* muziejuje Putname.

Sovietams okupavus Lietuvą, skubiai pradėta griauti visa krašto finansų, kredito ir pinigų sistema. Okupantai ypač skubėjo užgrobti bankus. Buvo priimtas vadinamas Bankų nacionalizavimo įstatymas. Pagal jį buvo nacionalizuoti ne tik bankai, taupomosios kasos, bet ir privačių asmenų seifai. Nacionalizuotas Lietuvos bankas perduotas Sovietų Sąjungos valstybiniam bankui, tapdamas tik jo respublikiniu padaliniu. 1940 m. lapkričio 25 d. greta lito į apyvartą išleidžiamas sovietinis rublis. Vienas litas prilygintas 90-čiai kapeikų. Taip buvo nuvertintas Lietuvos turtas, apiplėšti Lietuvos žmonės. Po kelių mėnesių – nuo 1941 m. kovo 25 d. uždrausta lito cirkuliacija. Gyventojų indėliai, viršiję 1000 litų buvo nacionalizuoti. Sovietiniams okupantams pasisekė užgrobti ir buvusias Lietuvos banko atsargas Švedijoje. Maskvos nurodymu įsakyta sunaikinti visus iš apyvartos išimtus bei esančius saugyklų fonduose lito banknotus. Lietuvos banko centrinio šildymo katilinės ugnis sunaikino per 878 mln. vertės įvairių kupiūrų banknotų. Prasidėjo iškiliausių Lietuvos žmonių suėmimai, trėmimai, kalinimai, žudynės.

1941 m. birželio visuotinio tautos sukilimo metu prieš raudonąją okupantą sudarytos Laikinosios Lietuvos vyriausybės nutarimu atkurta Lietuvos banko veikla, tačiau vokiečių karinė valdžia neleido lito gražinti į apyvartą, o 1943 metų kovo mėnesį buvo uždrausta ir paties Lietuvos banko veikla. Atsidūrus Lietuvai antrą kartą Maskvos gnaužuose Lietuvos bankas vėl tapo TSRS valstybinio banko kontora, vėl mums buvo pirmas sovietinis rublis.

Atgimus Lietuvai, 1990 m. kovo mėn. 1 d. atkuriamas Lietuvos bankas. Tų pačių metų kovo 11-ją atkūrus Lietuvos Nepriklausomybę, pradėta rengtis įvesti ir savus pinigus. Tai padaryti nebuvo lengva: didelis trukdys buvo 1990 m. balandžio 16 d. Maskvos paskelbta Lietuvos blokada. Nutarta banknotus spausdinti JAV, o monetas – Didžiojoje

Britanijoje. 1990 m. gruodžio 10 d. įsteigta Lietuvos monetų kalykla, pradėjusi savo veiklą 1992 m. 1991 m. lapkričio mėn. buvo priimtas Pinigų išleidimo įstatymas ir sudarytas Lito komitetas.

Greičiau įvesti savus lietuviškus pinigus dar paskatino 1992 m. pradžioje atgautas iš Prancūzijos ir Anglijos Lietuvos bankui priklausantis auksas. 1992 m. gegužės 1 d. į apyvartą išleidžiami talonai, kurie iš pradžių cirkuliavo santykiu 1:1 kartu su rubliu. Spalio 1 d. rublių apyvarta nutraukta. 1993 m. birželio 14 d. Lito komiteto nutarimu “Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinių pinigų įvedimo ir laikinųjų pinigų – talonų išėmimo iš apyvartos” birželio 25 dieną į apyvartą išleidžiamas litas. Liepos 20 dieną nustoja galioti talonai. Vienas šimtas talonų buvo keičiami į vieną litą.

1994 m. balandžio 1 d. litas buvo susietas su JAV doleriu santykiu 4:1, o 2002 m. vasario 2 dieną jo susiejimas perkeistas į eurą santykiu 3.4528 : 1. Naujuosius lietuviškus banknotus kūrė dailininkai Giedrius Jonaitis, Justinas Tolvaišis, Rimvydas Bartkus, Rytis Valantinas, o monetas – skulptorius Antanas Žukauskas.

Lietuvos bankas nuo 1993 metų pradėjo leisti ir progines monetas. Pirmoji buvo nukaldinta iš vario ir nikelio lydinio dešimties litų moneta skirta Stepono Dariaus ir Stasio Gireno skrydžio per Atlanto vandenyną 60 m. sukakčiai pažymėti. Ją sukūrė dailininkas juvelyras Petras Garška. 1995 m. išleista pirmoji poliuruota sidabrinė 50-ties litų moneta, skirta Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo penkerių metų sukakčiai. Jos autorius – dailininkas Antanas Žukauskas. 1997 m. išleista ir pirmoji proginė auksinė vieno lito moneta. Ji buvo skirta Lietuvos banko ir lito 75 metų sukakčiai (dailininkas R. Eidėjus). Neseniai išleistos 2 litų kolekcinės apyvartinės monetos Birštono, Druskininkų, Neringos ir Palangos kurortams pažymėti. Čia pirmą kartą lietuviškų metalinių pinigų leidyboje panaudotas spalvinio spausdinimo būdas – jos išleistos su spalvotais kurortų herbų vaizdais. Pirmą kartą monetose įamžinti ir Lietuvos kurortai. Senojo Lietuvos banko išleistas litas jau prieškarėje nugalėjo visas pasaulinės krizės audras. Linkime, kad jis atsilaikytų ir dabarties vėjų gūsiams. **(Pabaiga)**

Kultūra ir principai

Atkelta iš 1-mo psl.

kad išgyvendamas savo kultūrinę misiją savo gyvenamos būklės ir virsdamas pelenais, leistų pasireikšti dievų nemirtingumui (tai yra jų transcendentiškamui, „užpasauliškumui“, „nedaiktiškumui“).

Šitai nereiškia, kad pasaulyje nėra absoliutinės, viską valdančios jėgos, kurioj susieina visų reliatyvių tiesų gijos. Toji galutinė jėga, tačiau visad yra anapus visko, kas yra tiesioginiai prieinama, pažįstama ir tikslingai nustatoma, ir ji visad yra visų jų pagrindas. Nepaisant šitos galutinės jėgos (gamtos žaismo) ir dievų (gamtos žaismo principų) neapčiuopiamumo, jie yra (o gal turėčiau sakyti, mitiniais laikais buvo) mūsų gyvenamosios aplinkos, mūsų kultūrinio pasaulio su viskuo, kas aišku ir apčiuopiama, pagrindas ir tikrovės šaltinis. Dievo atokumas, neapčiuopiamumas ir nepasiekiamumas yra gražiai išreikštas lietuvišku posakiu: „Su Dievu niekas nėra pirštų sudūręs!“ Tai reiškia, kad niekas iš žmonių nežino visišku aiškumu nei savo, nei kitų kelio; nežino galutinių ar absoliutinių tiesų ar normų, ir visad jis pats turi žaisti gamtos ar Dievo žaisme, mesdamas ne žaidimo kauliuką (dice), bet patį save – egzistencialiai mesdamas save (kultūrinei pražūčiai ar laimėjimui) ant galu-

tinės realybės stalo.

Šitokią egzistencinį galutinės realybės supratimą galima pailustruoti, kad ir kiek primityviu ir nevykusiu cheminiu ar fiziniu eksperimentu. Sakysime, mes paimsime vielą, kuri paprasta akimi nėra matoma, ir pamerksime ją į indą kokio nors chemikalo. Prileiskime, kad šitame chemikale ta viela užsidega spalvingose liepsnose ir perdegdama subyrės. Šitai simboliškai čia reiškia, kad nematoma realybė dieviška tiesa (viela) virsta matoma tam tikrame elemente (kultūrinėje gyvenamojo aplinkoje), bet ji sudūžta, tai yra, praranda savo absoliutinę realybę. Vadinasi, amžinoji (Dievo, gamtos, ar dievų) tiesa yra iš esmės miglota ir neapčiuopiama – yra mums neprieinama; ji tampa mūsų tiesa tik mūsų gyvenamojoje aplinkoje, mūsų kultūrinėje srityje. Šitoj srityj žmogus gali bendrauti su savo dievais, tarnauti jiems, vykdyti jų transcendentines normas, heroiskai kovoti už jų pagrindinę – viską, kas yra realu – grindžiančią tvarką; jis gali mirti, aukodamasis jiems už jų suteiktus jam ir jo bendrininkams gyvenimo šventus standartus, nepaisant to, kad šitie standartai nėra absoliutūs, amžini ir nesikeičiantys. Šitos dievų suteiktos mitiniam – ir bendrai pašamoniškos gelmės – žmogui normos visad lieka – arba bent turi likti – šventos, nepakeičiamos ir užlaikytinos; jos yra virš – logikos.

NUOMONĖ

Kreipinys „Lietuvos žmonės“ – šaltas, itin valdiškas

Į Dievą kreipiamasi *Tu Dieve*, o į velnius – *Jūs velniai*. Šiuo atveju kreipinys *Tu* šiltesnis, intymesnis nei *Jūs*. Panašumų randame ne tik pokalbyje su Dievu ar velniais... Dažnai, ypač iškilmingomis progomis, girdime valstybės vadovų kreipimąsi *mieli Lietuvos žmonės*, tačiau žodelį *mieli* nustelbia valdiškas, susvetimėjimu bei šalčiu dvelkiantis darinys *Lietuvos žmonės*. Kodėl nevartojami žodžiai *lietuviai*, *tautiečiai*, *tėvynainiai* ar bent *bendrapiliečiai*?

Tauta yra istoriškai susidariusi žmonių bendruomenė, turinti bendrą kilmę, žemę, kalbą, istoriją, kultūrą. Be šių tautos požymių galėtume vardinti tautos antropologines savybes, religiją bei dar kitokius bruožus, tačiau teisūs tie, kas tautą įvardina kaip bendruomenę, kurią sieja istorinio li-

kimo bendrystė. Tautą vertinant kaip istorinio likimo bendrystės darinį, rasime, kad į kamieninę tautą istorinėje raidoje įsiterpia kitų tautų, taigi ir tautybių, atstovai (tautinės mažumos), kurios per šimtmečius įgyja istorinio likimo bendrystę su kamienine tauta, tampa kamieninės tautos nariais. Taigi galime tvirtinti, kad Lietuvoje senbuviai totoriai, žydai, karaimai, lenkai, rusai ir kitos tautinės mažumos priklauso lietuvių tautai, yra ne tik Lietuvos piliečiai, bet ir lietuviai, tik kitokios kilmės.

Tos tautinės mažumos, tapusios Lietuvos piliečiais, tampa ne totoriais, žydais, karaimais, lenkais, rusais Lietuvoje, o Lietuvos totoriais, Lietuvos žydais, Lietuvos karaimais, Lietuvos rusais, trumpai tariant, atitinkamos kilmės lietuviais. Teisus buvo popiežius Jonas Paulius II, kai 1993 m. besilankydamas Lietuvoje, kreipėsi į Lietuvos lenkus, juos

vadindamas lenkiškos kilmės lietuviais. Antai Lietuvos žydai, išvykę į savo istorinės kilmės ar kitą šalį, pabrėždami priklausomybę ir kitai tautai, su kuria buvo susiję savo likimą, net vadina save litvakais.

Tautos gimimas yra istorijos gelmių slėpinys, tačiau patirtis rodo, kad kiekviena tauta siekia sukurti savo valstybę. Tautinėse valstybėse, kokia yra ir Lietuva, tautinį kamieną sudaro lietuviai. Pirmoji Lietuvos respublika 1918 m. sukurta ir antroji – 1990 m. atkurta būtent tautiniu pagrindu. Nederėtų pamiršti ir tos aplinkybės, kad dabartinėje Lietuvos respublikos Konstitucijoje – jos įvade – yra įrašai: „Lietuvių tauta prieš daugelį amžių sukūrusi valstybę...“; „tauta yra valstybės suverenitas...“ Žiūrint nuosekliai ir kritiškiau išėjusių, kad populiariu tapęs kreipinys *Lietuvos žmonės* dvelkia ir antikonstituciškumu...

Algimantas Zolubas

KANADOS ĮVYKIŲ APŽVALGA

Prasidėjo žiemos sesija

Otavoje Parlamento rūmuose prasidėjo žiemos sesija. Jos darbotvarkėje – valstybės ekonomikos aptarimas, naujų teisėtvarkos įstatymų svarstymas.

Svarstomi įstatymų projektai, griežčiau vertinantys kriminalinius nusikaltimus darančius psichinius ligonius ir dėl ligos išvengiančius bausmės. Taip pat numatoma kriminalinius nusikaltėlius, atvykusius į Kanadą iš kitų valstybių, kuo greičiau išsiųsti atgal.

Šioje sesijoje bus priimti sprendimai, gerinant Karališkosios policijos darbą.

Į sesiją susirinkusius parlamento narius triukšminga eisena pasveikino ir judėjimo *Idle No More* dalyviai su neseniai badavimą nutraukusia Attawapiskat mere Theresa Spence priekyje. Jie reikalauja, kad būtų atšauktas įstatymas dėl aplinkosaugos reikalavimų sumažinimo, peržiūrėti kiti susitarimai su pirmųjų tautų bendruomenė.

Pripažintos Mėtis teisės

Po 13 metų įrodinėjimų ir teismų Kanados vyriausybė buvo priversta paklusti federacinio teismo sprendimui ir pripažinti mišrios kilmės vietinius gyventojus „indėnais“ pagal Konstitucinio akto nuostatas. Tuo pačiu vyriausybė, pripažinusi tokį pat vardą, privalo suteikti tokias pat teises šiai grupei kanadiečių, kokias yra gavę pagal Konstitucinį aktą pirmųjų tautų gyventojai, gyvenantys rezervatuose ir kitose vietuose. Mėtis – kai kurių genčių čiabuvių ir baltųjų palikuonys, negyvenantys rezervatuose, buvo likę už įstatymų ribos: su neapibrėžtomis teisėmis ir negavo to-

kios vyriausybės paramos, kurią gaudavo rezervatuose gyvenantys jų gentainiai. Nuo šio įstatymo priėmimo 200,000 Mėtis ir 400,000 be jokio statuso pirmųjų tautų gyventojų teisės sulygintos su kitų čiabuvių teisėmis. Jiems priklauso tokia pat vyriausybės parama švietimo, medicinos ir kitose srityse, taip pat išskirtinė teisė medžioklei, žūklei ir kitai jų pragyvenimą užtikrinančiai veiklai valstybinėse žemėse taip, kaip leidžiama rezervatų gyventojams. Ši seniausių Kanados gyventojų grupė gauna teisę dalyvauti bet kokių pirmųjų tautų derybose su vyriausybe.

Pagalba Maliui

Per susitikimą su Afrikos valstybių sąjungos prezidentu Otavoje ministeris pirmininkas S. Harper buvo pareiškęs, kad Kanada neketina dalyvauti kariniuose veiksmuose Malyje. Šioje valstybėje įvykusio bandymo metu nuversti dabartinę vyriausybę maištininkai kartu su al Qaida užgrobė šiaurinę Malio dalį. Jungtinių Tautų organizacija pasmerkė bandymus nuversti teisėtą vyriausybę. Prancūzija nusprendė padėti Malio vyriausybei kovoje su teroristais. Kanada sustabdė šiai valstybei pagal tarptautines

programas skiriamą pagalbą, bet dar teikia paramą gyventojams, atsidūrusiems karo veiksmų zonoje.

Prancūzijai prašant Kanados vyriausybė nusiuntė karo lėktuvą C-17 su įgula, kuris gabena krovinius ir žmones. Numatytas trumpas skrydžių terminas pratęstas iki vasario vidurio, į Malį Kanada jau nusiuntė daugiau kariškių. Ministeris pirmininkas tvirtina, kad kariškiai rūpinasi lėktuvo įgulos saugumu. Dėl galimos aktyvios karinės pagalbos Maliui bus tariamasi su parlamentu.

Netikriems pabėgėliams – užkarda

Kanados imigracijos ir pilietybės ministeris J. Kenney bando sustabdyti nepageidaujamų atvykėlių iš Vengrijos srautą. Jau prieš keletą metų iš vieno Vengrijos miesto užplūdo *Roma* – čigonai, kuriuos čia vilioja palyginti lengvai gaunamos socialinės pašalpos. Ministerija įstatyme C-31 paskelbė 27 valstybių sąrašą (jame įrašyta ir Lietuva), kurios yra demokratiškos ir laikosi žmogaus teisių reikalavimų. Sąrašo 25 ES valstybės, Kroatija ir JAV. Iš jų vadinamieji pabėgėliai dažnai negali pagrįsti savo prašymų jokiais persekiojimais. Pabėgė-

liams, atvykusiems iš šiame sąrašo esančių valstybių, prašymai bus peržiūrimi labai greitai. Gavus neigiamą atsakymą, jie nedelsiant bus grąžinami atgal. Tokiems „pabėgėliams“ nebus leidžiama pasilikti Kanadoje ir humanitariniais sumetimais, jiems nebus teikiama nemokama medicininė pagalba.

Kritikuojantiems naująjį įstatymą J. Kenney paaiškino, kad pastaraisiais metais į Kanadą atvyksta „daugiau pabėgėlių“ iš laisvos ir demokratiškos Europos sąjungos valstybių nei iš Irano, Kinijos ar Šiaurės Korėjos.

Pagal *Canadian Press* parengė S. Katkauskaitė

RE/MAX
FOUR SEASONS REALTY LIMITED
 Brokerage,
 67 First Street
 Collingwood,
 Ontario L9Y 1A2

Above the Crowd!

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio Thornbury, The Blue Mountains ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės!

Angelė Šalvaitytė, B.A., Broker
 pirkimo ir pardavimo atstovė.
 Ji mielai jums patarnaus.
705-446-6428
705-445-8500 ext 247
 Elektroninis paštas:
 angiesalvaitis@rogers.com

DR. STASYS DUBICKAS
 DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
 (tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
 Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

St. Catharines, ON

NUOŠIRDŽIAI DĖKOTAME sveičiui iš Lietuvos kun. Tomui Žymantui, OFM, už vestą adventinį susikaupimą 2012 m. gruodžio 9 d. St. Alfreds koplyčioje. Mišias aukojo Hamiltono AV par. klebonas kun. Audrius Šarka ir kun. Tomas Žymantas, OFM, kuris pasakė Adventui pritaikytą pamokslą. Po Mišių kartu su abiem kunigais susijėme "Mandarin" valgykloje pietums ir trumpam prieškalėdiniam pabendravimui.

PER TRUMPĄ INFORMACIJĄ Tėviškės žiburiuose sužinojome, kad atsiskyrė su šiuo pasauliu a.a. Stasys Janušonis, gyvenęs prieglaudose namuose "Labdara" Toronte ir buvęs ilgametis St. Catharines parapijietis. Liūdime jo neakties reikšdami užuojautą sūnams Gediminui ir Algiiui, giminėms, draugams Kanaadoje ir Lietuvoje. Nors Janušonių šeima gyvena Niagara Falls, ON, bet jie, ypatingai a.a. Stasys, buvo veiklūs lietuvių bendruomenės ir parapijos nariai, prisidėdami prie mūsų visų bendro siekio – lietuvių išlaisvinimo. Jie buvo vieni iš pirmųjų parapijiečių. A.a.

Hamilton, ON

A a. ALBINA DIDŽBALIENĖ, sulaukus arti 100 metų, mirė 2012 m. gruodžio 18. Ją išlydėjome iš St. Elizabeth Vilos, kur ji buvo mylima ir gražiai prižiūrima per savo gyvenimo paskutinius ketverius metus. Ji visada mylėjo savo lietuvišką Aušros Vartų parapiją, ir kai tik sveikata ir galimybės leido, norėdavo ten važiuoti. Įvertino visus savo pažįstamus, draugus, parapijiečius. Kun. Audrius Šarka atliko laidotuvių apeigas. Pora draugių, nors nesuprato lietuviškai, minėjo, kad seniai dalyvavo tokiose gražiose, šventose laidotuvių apeigose. Baltos gėlės ant karsto priminė Albinos švelnumą. Nuoširdi padėka tiems, kurie galėjo dalyvauti, padėka už užprašytas Mišias, už parapijiečių nuoširdžias maldas, p.p. Gudinskių šeimoms už aukas Lietuvos našlaičiams, Geistautiui už švelnią, gražią muziką ir ypatingą padėką mūsų mylimam kun. klebonui Audriui Šarkai. Albinut, ačiū už viską, Dievo karalystėje ilsėkis ramybėje. Šeimos vardu –

Helena Liaukuvienė

A.a. ONAI MELNYKIE-NEI mirus, užjaušdami dukras Reimundą, Anele ir sūnų Kęstutį bei visus gimines – *Pagalbai Lietuvos vaikams* paaugojo: \$50 – K.E. Gudinskai, M.F. Gudinskai, D.M. Taylor

LIETUVIŲ TELKINIUISE

St. Catharines, ON, 2012 m. gruodžio 9 d. po adventinio susikaupimo sveičias iš Lietuvos kun. Tomas Žymantas, OFM, Hamiltono AV par. kleb. kun. Audrius Šarka su dalyviais

Ntr. J. Bieliūno

Stasio nuotraukas jau galima rasti choristų eilėse, įvairių renginių ir parapijos komiteuose.

Laikui bėgant ir parapijai visai sumažėjus su mūsų šventovės pardavimu 2001 metais, iškilo rūpestis dėl šventovės, saliukėje buvusio knygyno, tautiečiams tarnavusio daugelį metų. Čia a.a. Stasys surado išeitį ir kibo į darbą. Jis kantriai peržiūrėjo, pertvarkė knygą, pakavo į dėžes ir vieną po kitos išsiuntė į Lietuvą, išlaidas, tikriausiai, padengęs iš savo kišenės, nes į nieką dėl pinigų nesikreipė. Jis mylėjo Lietuvą ir sielėjosi jos dvasine būkle. Pasižymėjo pamal-

dumu, ypatingai Rožinio maldą kalbėdavo ir pats, ir kitus ragino kalbėti.

Visuomet, kad ir silpnesne sveikata atvykdavo į lietuviškas pamaldas. Po kelerių metų, mirus žmonai a.a. Felicijai ir jo paties sveikatai keičiantis, kreipėsi vieną kartą į jau labai sumažėjusią parapijos komitetą su pasiūlymu: melstis už Lietuvos dvasinį atsivertimą. Nutarėme kalbėti po tris maldas kiekvieną dieną, ir aš esu tikra, kad a.a. Stasys savo pažadą išlaikė iki paskutinės savo gyvenimo valandos. Jis palieka šviesią atmintį.

Palaidotas Šv. Jono lietu-

vių kapinėse Mississauga, ON, prie savo mylimos žmonos a.a. Felicijos. Ilsėkis ramybėje tikras Lietuvos sūnau!

A.a. JADVYGA STUNDŽIA ramiai iškeliavo į amžinybę sausio 4 d., West Park Health Centre, eidama 91 metus. Velionės lankymas vyko "George Dart" laidotuvių namuose sausio 9 d. Palaidota sausio 10 Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississauga, ON, šalia jau seniai mirusio savo vyro Kazio. Laidojimo apeigas ir maldas prie kapo atliko prel. Jonas Staškevičius. Ilsėkis ramybėje. Reiškiam užuojautą giminėms Lietuvoje.

Stasė Zubrickienė

ir R.N. Zelznak; \$30 – G.M. Skorupskai; \$20 – L. Bradūnienė, R. Bartninkienė, V.V. Beniušiai, P.L. Cipariai, E. Grajauskienė, B. Liškauskienė, H.J. Otto, F.A. Pietrantonio, A. Stanaitienė, J.D. Trumpickai, I. Ulbinienė ir K. A. Žilvyčiai.

PLV komitetas dėkoja aukotojams.

Australija

Kun. ALGIRDAS ŠIMKUS, 9-rius metus aptarnavęs Melburno lietuvių, 2012 m. lapkričio 11 atsiveikino su savo parapijiečiais ir išvyko atgal į Lietuvą. Išleistuvių vaišės buvo surengtos Melburno Lietuvių Namuose, dalyvavo daug tautiečių, gyvenančių Melburne ir Geelonge. Programai vadovavo Rasa Statkuvienė, Katalikių moterų draugijos pirmininkė. Melburno lietuvių bendruomenės vardu Dennis Gayland įteikė simbolinę dovaną. Šv. Marijos Jūros žvaigždės šventovės klebonas kun. Max padovanojo šventovės paveikslą. Pastarasis kunigas toliau sekmadieniais lietuviams šventovėje atnašaus Mišias. Melburno lietuviai tikisi sulaukti kito kunigo iš Lietuvos. Ilgesnį žodį tarė Lietuvos garbės konsulė Melburne Danutė Levickienė. Atsiveikinimo bei padėkos žodžius tarė: Katalikių moterų draugijos pirm. Rasa Statkuvienė, Socialinės glo-

bos moterų draugijos ir Betliejus būrelis (senelių ir ligonių lankytojų) vardu – Bonė Staugaitienė, šventovės choro vardu – Zita Prašmutaitė, LB Geelongo apylinkės vardu – Kaja Starinskas, Melburno lietuvių parapijų tarybos – Dana Baltutienė ir Stefa Oertelli bei kiti kalbėtojai. Draugų vardu buvo kunigui padovanotas kielikas, taipgi nuo išleistuvių dalyvių pinigine dovana. **JA**

London, ON

LONDONO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA vasario 17, sekmadienį, po 3 v.p.p. Mišių, parapijos salėje ruošia Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 95-ųjų metinių paminėjimą.

ELGIN MIESTELIO APYLINKĖJE MIRĖ ir sausio 30, trečiadienį, iš Mary Immaculate šventovės Šv. Petro katalikų kapinėse palaidota a.a. Kazimieras Grigelis, 82 m. amžiaus. Jo liūdi visi gimines bei artimieji.

GAVĖNIOS SUSIKAU-PIMO DIENA bus kovo 17, sekmadienį. Susikaupimą ves Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ir Kauno klinikų kapelionas bei "Marijos radijas" programų bendradarbis kun. Nerijus Šmerauskas.

VASARIO 10, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už Mitalų šeimos mirusius. **Inf.**

Wasaga Beach, ON

LINKIME VISIEMS LAIMINGŲ IR SVEIKŲ NAUJŲŲ 2013 M.

2012 m. GRUODŽIO mėnesio suėjimas buvo sėkmingas – sulaukėme Kalėdų senelio, kuris atnešė visą maišą dovanų.

PASVEIKINOME 2012 m. gruodžio mėnesio sukaktuvinius – Joną Freimaną, Birutę Ignatavičienę, Viktorą Kryžanauską, Galiną, Aldoną, Mildą, Liną ir Jenny. Sveikiname ir Viktoriją Stanionienę, kuri negalėjo dalyvauti. Dėkojame už gėrimus, kuriais mes vaišinomės.

Į SAUSIO MĖNESIO sriubų dieną atvyko gausus būrys narių ir svečių. Jie galėjo pasirinkti sriubą iš keturių skirtingų sriubų.

PASVEIKINOME sausio mėnesio sukaktuvinius – Jūrą, Romą, Laimį ir Antaną Samsoną. Sveikiname Sylviją Freimaną, Eleną Kriškūniene ir Joe Stulginską, kurie negalėjo dalyvauti. Dėkojam už gėrimus ir saldumynus. Lošėme Bingo.

VASARIO 12, ANTRADIENĮ, 2 v.p.p. švęsime Valentino dieną, kepsime "piza" ir valgysime sausainiukus (širdes). Bus loterija. Suėjimo kaina \$5.

PENSININKŲ KLUBAS sumokėjo už elektrą \$300 ir moterų būrelis – \$300.

Wasagos ir apylinkės Pensininkų klubas

PRIMENAME, kad aprėminti skelbimai, kuriems reikalingas didesnis plotas, priimami vėliausiai iki ketvirtadienio 12 v.d., jeigu norima jį skelbti ateinančios savaitės TŽ numeryje.

TALKA
CREDIT UNION LIMITED

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

www.talka.ca 830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS		PASKOLOS	
Taupomoji sąskaita	0.25%	Asmeninės nuo	3.25%
Čekių sąskaita iki	0.25%	Nekiln. turto 1 metų	3.25%
INDĖLIAI		TFSA, RRSP ir RRIF	
90 dienų indėliai	0.50%	Kintantčios	0.50%
180 dienų indėliai	0.50%	1 metams	1.60%
1 m. term. indėliai	1.60%	2 metams	1.75%
2 m. term. indėliai	1.75%	3 metams	2.25%
3 m. term. indėliai	2.25%	4 metams	2.40%
4 m. term. indėliai	2.40%	5 metams	2.50%
5 m. term. indėliai	2.50%		

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

AKTYVAI VIRŠ 75 MILIJONŲ DOLERIŲ

Sekite kasdieninę informaciją apie nušimčius TALKOJE **MASTERCARD KREDITO KORTELE INTERAC KORTELE**

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p., penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

LIETUVOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOS INFORMACIJA

Ispanija

BENDRADARBIAVIMAS LIETUVAI po pusmečio stosiant už Europos sąjungos Tarybos vairo ir galimybės plėtoti dvišalius ekonomikos ryšius – tai pagrindinės sausio 10 d. surengtų Lietuvos ambasadorės Ispanijoje Audros Plepytės susitikimų su Mursijos regiono bei miesto vadovais temos. Su Mursijos regiono prezidentu ir dabartiniu ES Regionų komiteto pirmininku Ramónu Luisu Valcárcel Siso, taip pat su Mursijos miesto meru Migueliu Ángelu Cámara Botki sutarta, kad antrąjį šių metų pusmetį šiame regione bus surengtas Madride reziduojančių ES šalių ambasadorių vizitas. Be kitų dalykų, per diplomatų apsilankymą ketinama juos supažindinti su Mursijos ekonomikos pajėgumu, apžvelgti atstatymo darbus nuo žemės drebėjimo nukentėjusiam

Lietuvos ambasadorė Ispanijoje Audra Plepytė su Ramonu L.V. Siso

Lorkos mieste. Tokias darbo keliones į vis kitą Ispanijos regioną organizuoja kiekviena ES pirmininkaujanti šalis ambasada.

Galimybės plėtoti ekonomikos ryšius, skatinti Mursijos verslininkus ieškoti partnerių ir investuoti Lietuvoje aptartos ambasadorės susitikime su Mursijos prekybos ir pramonės rūmų prezidentu Pedro Garcia-Balibrea Martinezu. Pietryčių Ispanijoje esantis Mursijos regionas pasižymi palankiomis sąlygomis plėtoti žemdirbystei, čia išvystyta maisto, tekstilės, baldų, chemijos, statybos pramonė.

Airija

Airijai 2013-ųjų pirmąjį pusmetį pradėjus pirmininkauti Europos sąjungai, Dubline sausio 7 d. įvyko pirmasis ES šalių ambasadorių Airijoje renginys, kuriam pirmininkavo po pusmečio prie ES Tarybos vairo stosiančios Lietuvos ambasadorius Dubline Vidmantas Purlys. Palinkėjęs

sėkmės Airijai jis pridūrė, kad "Efektyvus pirmininkavimas Europos sąjungai yra vienas pagrindinių Lietuvos prioritetų, kuriam sėkmingai ruošiamasi ne vienerius metus".

Pirmininkavimo darbotvarkę susitikime pristatė Airijos ministerio pirmininko tarybos generalinė sekretorė Europos sąjungos reikalams Geraldine Byrne-Nason ir kiti

Airijos pareigūnai. Bendriems ES šalių atstovybių Dubline renginiams Lietuvos ambasada pirmininkaus iki pat 2014 m.

Lietuva Ministerių tarybai pirmininkaus ir bendrą 18 mėn. trukmės ES teisėkūros programą įgyvendins kartu su likusiomis pirmininkavimo trejeto narėmis – Airija ir Graikija.

ES šalių ambasadorių Airijoje renginys š.m. sausio 7 d.

Karaliaučius

LIUDVIKO RĖZOS GIMTADIENIS. Lietuvos generaliniame konsulate Karaliaučiuje sausio 9 dieną paminėtos iškilaus lietuvių kultūros veikėjo, lituanisto, tautosakininko, Karaliaučiaus universiteto profesoriaus Liudviko Rėzos 237-osios gimimo metinės. Renginyje dalyvavo Karaliaučiaus Liudviko Rėzos lietuvių kultūros draugijos nariai, inteligentijos atstovai, Lietuvos generalinio konsulato darbuotojai. Lietuvos generalinis

konsulas Karaliaučiuje Vaclavas Stankevičius pabrėžė L. Rėzos reikšmę Lietuvai ir teigiamai įvertino aktyvią jo vardo lietuvių kultūros draugijos veiklą. Žinomas Karaliaučiaus kraštotyrininkas Borisas Adamovas, lietuvių kalbos mokytoja Rūta Leonova ir Karaliaučiaus rašytojų sąjungos pirmininkas Borisas Bartfeldas susirinkusiesiems priminė L. Rėzos biografiją, visuomeninės bei mokslinės veiklos faktus. Dailininkas Jevgenijus Pečerskis pasidalino prisiminimais apie pa-

minklo šiai iškiliai asmenybei pastatymą Karaliaučiuje 2005 metais, o prisiminimus iliustravo nuotraukų ciklu iš paminklo atidengimo ceremonijos. V. Stankevičius Liudviko Rėzos draugijai, atstovaujama pirmininko Valdo Ryžkovo, perdavė Mažosios Lietuvos tarybos parengtą parodą apie kūrėją. Renginys užbaigtas draugijos narių atlikta daina iš L. Rėzos 1825 m. sudaryto ir išleisto pirmojo lietuvių liaudies dainų rinkinio *Dainos oder Litauische Volkslieder*.

DĖMESIO TŽ PRENUMERATORIAMS! Leidėjai prašo jus atsilyginti už prenumeratas.

Pasitvirtinkite prenumeratos užsibaigimo datą, atspausdintą ant adreso lipdės (address label). Kanados vyriausybės finansinė parama pašto išlaidoms apmokėti yra gaunama pagal apmokėtų prenumeratų skaičių. Be šios paramos mūsų pašto išlaidos, siuntinėjant jums TŽ, būtų apie du trečdalius aukštesnės. Prašome jūsų supratimo šiuo svarbiu klausimu – įrodyti Kanados vyriausybei, kad TŽ gyvavimas mums yra aktualus. TŽ leidėjai

Prisikėlimo
Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas,
bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI
(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.75%
2 metų	1.75%
3 metų	2.00%
4 metų	2.15%
5 metų	2.25%

GIC INDĖLIAI
(Taikomas pelno padalinimas)

1 metų "cashable"	1.25%
1 metų	1.40%
2 metų	1.65%
3 metų	1.95%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

RRSP, RRIF Pensijų fondai
TFSA Neapmokestinama
Taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	1.80%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.45%
1 metų	1.60%
2 metų	1.85%
3 metų	1.85%
4 metų	2.35%
5 metų	2.50%

MŪŠŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

ANAPILYJE

Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554
2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	1.25%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC	
1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME

Asmenines paskolas nuo 5.50%
Sutarties paskolas nuo 7.00%

NEKILNOJAMO TURTO
PASKOLAS

Su nekintančiu nuošimčiu	
1 metų	2.50%
2 metų	2.90%
3 metų	3.10%
4 metų	3.25%
5 metų	3.25%
Uždaras su kintančiu nuošimčiu	
	2.80%
Atviras su kintančiu nuošimčiu	
1, 2, 3 metų	3.25%
Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu	
	3.75%

Suteikiame CMHC apdraustas nekilnojamojo turto paskolas

Suteikiame komercines nekilnojamojo turto paskolas

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00
Šeštadieniais 9:00 - 1:00
Sekmadieniais 8:30 - 12:45

Darbo laikas:

Ketvirtadieniais 12:00 - 7:00
Sekmadieniais 9:00 - 12:30

DĖMESIO!

Pradedant nuo antradienio, 2013 m. vasario 19 d.
Anapilio skyrius bus uždarytas antradieniais

ANAPILIO SKYRIAUS DARBO VALANDOS
pradedant nuo 2013 m. vasario 18 d.

Pirmadienis	nedirbame
Antradienis	nedirbame
Trečiadienis	nedirbame
Ketvirtadienis	12:00 p.p. - 7:00 v.
Penktadienis	nedirbame
Šeštadienis	nedirbame
Sekmadienis	9:00 v.r. - 12:30 p.p.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ
PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

Padėsiu Jums greitai
ir gerai
parduoti ir nupirkti
namą ar butą

Maloniai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS

Jerzy Kulesza M.Eng., Sales Representative

(416) 236-6000 www.sutton.com kuleza@sympatico.ca

Sutton

sutton group-
assurance realty inc.,
Brokerage*

*INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED

Tel. tiesiogiai:
416-568-1604

LIETUVOS KULTŪROS ŽINIOS

Elektroniniai knygynai Lietuvoje

Leidybos įmonių grupė „Alma littera“ skaitytojams pristatė elektronines knygas. Per 300 užsienio ir lietuvių autorių skaitmeninių knygų jau galima įsigyti elektroniniuose knygynuose pegasas.lt ir knyguklubas.lt.

Šiomet skaitytojams planuojama pasiūlyti jau daugiau kaip pusę tūkstančio naujų elektroninių knygų, o per porą metų jų pasiūla turėtų išaugti iki 3,000 pavadinimų. Šiuo metu tokių knygų pardavimai sudaro mažiau nei 1%; elektroninių knygų leidėjai tikisi, kad per

ateinančius dvejus-trejus metus tokių knygų rinka padidės 5-6%.

Šiuo metu minėtuose el. knygynuose jau galima įsigyti tokių „Alma littera“ išleistų bestselerių kaip Suzanne Collins *Bado žaidynių* trilogija, George R. Martin *Sostų žaidimas*, John Irving knygų bei lietuvių autorių R. Šepetys ir A. Čekuolio kūrinių. Nors dabar didžiausią skaitmeninių knygų dalį sudaro grožinė suaugusiųjų literatūra, ateityje planuojama pasiūlyti ir interaktyvių skaitmeninių leidinių vaikams.

Simonaitytės premija – rašytojui ir vertėjui

Šiomet 27-oji rašytojos Ievos Simonaitytės literatūrinė premija paskirta rašytojams Algiiui Kukliui ir Sergejui Isajevui (Clandestinui). Vertinimo komisijoje daug svarstymų sulaukė K. Donelaičio *Metų* vertimas, nes iki šiol vertimai nebuvo pristatomi I. Simonaitytės premijai.

Artėjant lietuvių literatūros pradininko

jubilejui ir žinant, kad šis S. Isajevio vertimas į rusų kalbą – pirmasis, atliktas iš originalo kalbos, buvo nuspręsta šiemet 4000 litų siekiančią premiją padalinti į dvi dalis ir apdovanoti S. Isajevą už Kristijono Donelaičio *Metų* vertimą į rusų kalbą bei Algii Kuklį už žodžio, stiliaus, minties tobulumo paiešką, dvasinių vertybių teigimą novelėse.

Paminklas baltų vienybei

Šiomet sukanka 750 metų nuo karaliaus Mindaugo mirties. Planuojama, kad šią vasarą Latvijoje, Latgaloje, garsios Agluonos šventovės šventoriuje, iškilis paminklas baltų valdovų šeimai – karaliui Mindaugui ir, manoma, iš Latgalos kilusiai karalienei Mortai. 2012 metais paskelbtą konkursą, kuriame galėjo dalyvauti Lietuvos ir Latvijos skulptoriai, laimėjo lietuvis menininkas Vidmantas Gylėkis. Lėšų darbams surinkta iš privačių rėmėjų, prisideda savivaldybės. Sumanymo „ambasadorius“ Latvijoje – Dailės akademijos profesorius Osvaldas Zvejsalnikas. Manoma, kad baltų žemių vienytojas Mindaugas 1263 metais buvo nužudytas ir palaidotas būtent Agluonoje. Rašytiniame XVII š. šaltinyje minima čia rasta juodo marmuro antkapinė plokštė, skelbianti, kad „šioje žemėje ilsisi Mindaugas, kunigaikštis, lietuvis, kuriam gyventi ir mirti buvo garbė...“ Agluonos miestelis, esantis tarp Daugpilio ir Rėzeknės, yra tapęs Latvijos katalikų centru. Jis garsėja Žolinės atleidais, į kuriuos atvyksta dešimtys tūkstančių piligrimų. Panevėžio vyskupijos maldininkai jau keletą metų Mindaugo karūnavimo dieną švenčia Agluonoje, šio miestelio neaplenkia ir Lietuvos turistai, besidomintys Lietuvos istorija.

Būsimo paminklo Mindaugui – baltų žemių vienytojui, projektas (skulpt. V. Gylėkis)

“Operomanijos” sėkmė Berlyne

Lietuvos nepriklausoma kūrybinė grupė “Operomanija” 2013 pasitiko su gera žinia. Vienos didžiausių pasaulio teatro organizacijų – Tarptautinio teatro instituto “International Theatre Institute (ITI)” – Berlyne esantis padalinys 2012 metais surengė tarptautinį šiuolaikinio muzikos teatro konkursą “Music Theatre NOW”. Konkurse dalyvavusi lietuvių kūrėjų opera *Geros dienos!* atrinkta iš daugiau nei 400 šiuolaikinio muzikos teatro projektų iš viso pasaulio ir pakviesta 2013 metų gegužės 22-26 d.d. pristatyti tarptautinėje scenos menų bienalėje Švedijoje.

Kompozitorės Linos Lapelytės, libreto

autorės Vainos Grainytės, režisierės Rugilės Barzdžiukaitės, kostiumų dailininkės Daivos Samajauskaitės 2011 m. vykusiam 4-ajame šiuolaikinės operos festivalyje NOA (Naujosios operos akcija) pristatyta opera *Geros dienos!* šiuolaikine muzika ir vaidyba kalba tikrai apie šiuolaikinį gyvenimą. Operoje pasakojama apie prekybos centre dirbančių kasininkų kasdienybę.

Konkurse dalyvavo muzikos teatrų pasiuntiniai iš 35 pasaulio valstybių. Tarptautinė vertinimo komisija atrinko 17 moderniausių ir įdomiausių kūrinių, kurie bus parodyti Europos festivaliuose.

Dailės varžytinės internete

Pylimo galerijos tinklalapyje jau veikia internetinės varžytinės. Siūlomų įsigyti dailės darbų autoriai – mūsų dailės klasikai A. Galdikas, J. Rimša, V. Vizgirda, V. Petravičius, V. Kasiulis, kiti žinomi lietuvių išsivijusių dailininkai, o taip pat ir šiuo metu Lietuvoje kuriantys tapytojai – Vl. Karatajus, V. Gečas, A. Stasiulevičius, R. Bičiūnas, L. Gutauskas, R. Martinėnas, G.P. Janonis. Meno gerbėjus turėtų sudominti labai retas V. Vizgirdos darbas – vitražas *Golgota*, V. Petravičiaus retai Lietuvoje sutinkami aliejumi spalvinti medžio raižiniai iš ciklų *Dievaičiai* ir *Nėščia moteris*,

grakščios A. Galdiko pastelės, B. Murino spalvingi naturmortai ir kiti įdomūs, vertingi dailės kūriniai. Internetinių varžytinių katalogas yra *Pylimo* galerijos tinklalapyje <http://pylimogalerija.lt/aukcionas>. Čia, susipažinus su varžytinių taisyklėmis ir užsiregistravus, galima siūlyti savo kainas. Per metus galerija numato surengti keletą internetinių varžytinių. Jų skaičius ir dažnumas priklausys ne tik nuo pirkėjų aktyvumo bei pardavimų sėkmės, bet ir nuo to, kaip pavyks sukaupti pardavimui siūlomus kūrinius, t.y., kiek dailės darbų pasiūlys jų dailininkai, meno rinkinių savininkai.

Pagal Lietuvos spaudą parengė S. Katkauskaitė

Vasario 16-ąją – Aistės Smilgevičiūtės ir grupės “Skylė” muzikinė istorijos pamoka JAV ir Kanadoje

Šiais metais sukanka 95 metai, kai buvo pasirašytas Vasario 16-osios aktas. Minėdami šią sukaktį, Aistė Smilgevičiūtė ir grupė “Skylė” pristatys savo patriotines dainas JAV ir Kanados lietuviams. Nuo vasario 16 d. iki vasario 23 d. muzikantai surengs 4 akustinius koncertus Čikagoje, Toronte, Niujorke ir Baltimorėje. Pasirodymai vyks lietuvių parapijose, jaunimo ir bendruomenių centruose ir netgi Manhatane įsikūrusioje šventovėje.

Grupės “Skylė” vokalistė Aistė Smilgevičiūtė ir Rokas Radzevičius

Muzika, stiprinanti meilę gimtinei

Pagrindinis išvykos tikslas – dainos iš 2010 m. išleisto albumo “Broliai”. Tai jaunosios kartos bandymas surasti savo santykį su pokario įvykiais, o svarbiausia – rasti savus žodžius ir raktą šiai temai iš naujo atrinkti. Albumo kūrėjams ir bendraautoriams – Rokui Radzevičiui ir Aistei Smilgevičiūtei, poetui Rimvydui Stankevičiui ir grupės “Skylė” nariams – norėjosi šiuolaikinei kartai suprantama muzikos ir modernios poezijos kalba paskatinti visuomenę prisiminti ir apmąstyti šį skaudų Lietuvai laiką. Didžiausio įkvėpimo šaltiniu tapo partizano Liongino Baliukevičiaus-Dzūko dienoraštis, padėjęs atpažinti svarbiausias miško brolių gyvenimo sudedamąsias dalis. Daugelis “Brolių” dainų kelia šurpulus, perteikdamos Lietuvos partizanų įsitikinimą: *Kad mes laimėsime, pažadas per daug jau lengvas. Kad grįšiu gyvas – gal kiek per sunkus.*

Koncertų Čikagoje, Toronte, Niujorke ir Baltimorėje metu dainų melodijos, tekstai ir muzikantų apdarai primins partizanų istoriją: nuo gyvybingos ir viltingos kovos iki gilių skausmingų išgyvenimų. Pasak Aistės Smilgevičiūtės (grupės “Skylė” vokalistės, kuri 1999 metais atstovavo Lietuvai Eurovizijos dainų konkurse), koncertai vyresnės kartos lietuviams primins gūdžius, tačiau šventus kovos už laisvę metus, kuriuos daugelis jų dar pamena. O jaunoji karta galės ne tik sužinoti, bet ir visa širdimi pajauti, kiek daug paaukota už šalį, kurioje net *paukščiai lietuviškai suokia ir kurioj mes visi prasidėjom.*

Šventė, sutelksianti visus tautiečius

Aistės Smilgevičiūtės ir grupės “Skylė” išvyka JAV ir Kanadoje yra ir puikus pasaulio lietuvių vienybės pavyzdys. Koncertus bendromis jėgomis organizuoja lietuvių bendruomenės, Lietuvos ambasados JAV ir Kanadoje bei generaliniai konsulatai Čikagoje ir Niujorke. Sveikinimo žodį prieš koncertus tars Lietuvos ambasadoriai ir generaliniai konsulai. Pagrindinis koncertų rėmėjas yra JAV “Lietuvių fondas”. Rėmėjas: “Kazickų šeimos fondas”. Koncertuose muzikantams iš Lietuvos pritarti yra pakviesti vietos lietuvių chorai.

Albumo “Broliai” pristatymuose Lietuvoje apsilankė tūkstančiai žmonių. Kaip puikų patriotinių vertybių puoselėjimo pavyzdį jį gyrė profesorius Vytautas Landsbergis ir tuometinis premjeras Andrius Kubilius. Prezidentė Dalia Grybauskaitė Aistės Smilgevičiūtės ir Roko Radzevičiaus pastangas puoselėti partizanų atminimą įvertino ordinu “Už nuopelnus Lietuvai” medaliais. Daugelis lietuvių pripažino, kad “Broliai” skleidžia nenusakomą jėgą, priverčiančią iš naujo įsimylėti Tėvynę ir suprasti, kiek už ją atkentėta.

Koncertų vieta ir laikas:

Čikaga. 2013, vasario 16, 6 v.vak. – Lietuvių jaunimo centras. 5620 South Claremont Ave., Chicago, IL 60636, JAV.

Torontas. 2013, vasario 17, 4 v.p.p. – Prisikėlimo parapija. Resurrection Rd. Toronto, ON M9A 5G1, Kanada.

Niujorkas, Mahattan. 2013, vasario 21, 7 v.vak. Šv. Petro šventovė. 619 Lexington Avenue at 54th Street, Manhattan, New York, NY 10022, JAV.

Baltimorė. 2013, vasario 22, 8 v.vak. Baltimorės lietuvių namai. Lithuanian Hall, 851-853 Hollins St. Baltimore, MD 21201, JAV. Inf.

Tautotyros etiudai

Tęsinys iš 4 nr.

ELENA DEKAMINAVIČIENĖ

Tautiškumo sklaida dabarties Lietuvoje

Tautiškumo sklaidą dabartinėje Lietuvoje perėmė nevyriausybines organizacijos, judėjimai, atskiri asmenys. Ypač aktyviai darbuojasi LIETUVOS MOTERŲ LYGA, vadovaujama profesorės Onos Voverienės. "Lietuvos moterų lyga, įsikūrusi 1992 metais, planuodama savo veiklą, pirmiausia pakėlė A. Šliogerio mestą 'pirštine' ir pirmuoju bei svarbiausiu savo veiklos programos uždaviniu įsirašė: "Gaivinti, puoselėti ir propaguoti tautos dvasines, dorovines, kultūros, istorijos ir šeimos vertybes, ugdant Lietuvos žmonių, ypač jaunimo, tautinę savimonę: kovoti su komunizmu, globalizmu ir liberalizmo apraiškomis, griauančiomis Lietuvos valstybingumą, smukdančiomis tautos dorovę, demoralizuojančiomis Tautą ir žmogų: propaguoti humanistinį krikščioniškąjį požiūrį į šeimą" (Lietuvos moterų lygos programa. V., 1993, p. 6).

TĖVYNĖS PAŽINIMO DRAUGIJA. "Tautinės kultūros paveldo srityje iš visų visuomeninių organizacijų, ko gero, daugiausia nuveikė Tėvynės pažinimo draugija (TPD) (1989-2011). Ji buvo įkurta 1919 metais Lietuvos dailininko ir archeologo, muziejininko ir tautotyryninko kauniečio Tado Daugirdo, o atkurta 1989 metais istoriko dr. Kazimiero Račkausko. Ši draugija, savo kraštotyros, vėliau tautotyros darbais stovėjusi prie tautotyros ištakų ir skaidriausių jos versmių, du dešimtmečius leido savo mėnraštį *Gimtinė*, kur publikuota per 6 tūkstančius straipsnių, atsiminimų, tyrimų aprašymų, literatūrinės kūrybos vaizdėlių, eilėraščių, ese". (Račkauskas K. *Iš senolių atminties – į amžininkų širdis*. // *Lietuvos aidas*, 2009 lapkričio 11, p. 1-2).

LIETUVAI PAGRAŽINTI DRAUGIJA. Gražų ir prasmingą darbą atlieka Lietuvai pagražinti draugija (jos *spiritus movens* – draugijos pirmininkas Juozas Dingelis, aktorius Tomas Vaisieta ir fo-

tomenininkas Vytautas Ylevičius). Jie savo kūrybine veikla akina žmones valyti šiukšles ne tik iš savo aplinkos, sodybų, bet ir iš žmonių sielų, primindami tautos istoriją, pilikalnių šviesas, skleisdami aukščiausios tautinės įtampos jausmą, įtvirtintą Justino Marcinkevičiaus, Pauliaus Širvio, Vinco Mykolaičio-Putino, Vinco Mickevičiaus-Krėvės ir kitų žymiausių Lietuvos poetų kūryboje, fotografijos mene. (...) Lietuvai pagražinti draugija – didžiausia visuomeninė organizacija, turinti 63 skyrius visoje Lietuvoje ir daugiau nei 4000 narių. Draugija dirba dviem pagrindinėmis kryptimis: 1. Visuomenės dorovės, pilietiškumo, tautinio savitumo ir kultūros ugdymo; 2. Kraštovarkos, aplinkosaugos, ekologinio švietimo, gamtos ir kultūros paminklų apsaugos". (Veličkaitė L. *Ažuolų šlamėjimo 90-metis*. // *Lietuvos aidas*. 2011, gegužės 7, p. 1-4).

"VERSMĖS LEIDYKLA". Tauri ir prasminga yra leidyklos "Versmė", rengiančios ir leidžiančios šimtatamę serijų knygą *Lietuvos valsčiai* veikla. Tai daugiatomis vienos struktūros leidinys apie Lietuvos miestus ir miestelius, kaimus ir vienkiemius, apylinkių kraštovaizdžio raidą bei istoriją nuo seniausių priešistorinių laikų iki mūsų dienų, kovos už nepriklausomybę, apie tradicinę kultūrą, verslus, kalendorinius ir šeimos papročius, papročių teisę, liaudies išmintį, šventoves, įdomius žmones, tarmių ir vietos šnektų ypatumus, tautosaką, tautines mažumas, jų papročius ir kt.

VILNIAUS DAILININKŲ KLUBAS "PLEKŠNĖ". Lietuviško tautinio meno tradicijas gaivina ir puoselėja žymiausi dabartinės Lietuvos dailininkai, susibūrę į Vilniaus

menininkų klubą "Plekšnė" (jo prezidentė – Giedrė Bulo-taitė-Jurkūnienė), vienijanti per 60 Lietuvos dailininkų (...) "Plekšnės" klubo dailininkai iš kitų dailininkų organizacijų išsiskiria dar ir tuo, kad jie – visapusiškai kūrybingi menininkai: daugelis jų jau tapo pripažintais Lietuvoje poetais ir rašytojais. Mane ypač žavi jų optimistinės nuotaikos: niekad nesiskundžia sunkia materialine dalia, kai Lietuvoje klesti vartojimo, o ne dvasinės kūrybos kultas, kai menininkams dabartinėje Lietuvoje ypač sunku, jie beveik visi išlieka optimistai, džiaugiasi Lietuvos laisve ir nepriklausomybe. Tokias šviesias nuotakas sklaidžia ir savo aplinkoje" (O. Voverienė. *Tautotyros etiudai*. V., 2011, p. 460).

Knygoje plačiai ir išsamiai pasakojama apie Lietuvį tautinį centrą, kitas organizacijas, mokyklas. Čia galima pasiskaityti apie šviesios atminties poetę Birutę Lengviniene, kuri savo eilėrašciais, aktyviu dalyvavimu įvairiose organizacijose, tautiškumo puoselėjimu paliko svarų indėlį tautotyros etiuduose.

Aktorius Tomas Vaisieta, dailininkas grafikas Antanas Šakalys, fotomenininkas Vytautas Ylevičius – tai *Tautotyros etiudai* knygoje tartum Baltijos gintarėliai, surinkti, suverti ant lininio šniūrelio ir pakabinti ant jaunos Lietuvos kaklo. Dėkojame profesorei mokslotyryninkei Onai Voverienei už nuostabų gintaro vėrinį, padovanotą Lietuvos žmonėms. Reikia tikėtis, kad tokių vėrinėlių padovanos dar daug ne tik profesorė, bet ir kiti Lietuvos šviesuoliai.

(Iš straipsnio išimti išėivijos įnašą apibūdinantys aprašymai ir "Lietuvių chartos" tekstas, nes tai būtų mūsų skaitytojams žinomų dalykų kartojimas. RED.) (**Pabaiga**)

Jeį norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

NORINTIEJI PASISKAITYTI apie *Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką* ir kitą po-grindžio spaudos veiklą sovietinės priespaudos metu gali daug žinių rasti ryšiainklyje atsidarę tinklalapį www.lkbkronika.lt.

Slam dunk best RSP Rates!

TAUPOMOJI ŠĄSKAITA	INVESTICINĖ ŠĄSKAITA																										
<p>"TFSA" (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td>Kasdieninių kintamųjų palūkanų</td><td style="text-align: right;">2.00%</td></tr> <tr><td>1 metų</td><td style="text-align: right;">1.70%</td></tr> <tr><td>2 metų</td><td style="text-align: right;">1.85%</td></tr> <tr><td>3 metų</td><td style="text-align: right;">2.10%</td></tr> <tr><td>4 metų</td><td style="text-align: right;">2.20%</td></tr> <tr><td>5 metų</td><td style="text-align: right;">2.40%</td></tr> </table>	Kasdieninių kintamųjų palūkanų	2.00%	1 metų	1.70%	2 metų	1.85%	3 metų	2.10%	4 metų	2.20%	5 metų	2.40%	<p>"GIC" INDELIJAI (Pelno padalinimas netaikomas)</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td>1 metų</td><td style="text-align: right;">1.60%</td></tr> <tr><td>2 metų</td><td style="text-align: right;">1.75%</td></tr> <tr><td>3 metų</td><td style="text-align: right;">2.00%</td></tr> <tr><td>4 metų</td><td style="text-align: right;">2.10%</td></tr> <tr><td>5 metų</td><td style="text-align: right;">2.30%</td></tr> <tr><td>1 metų iškeičiamas</td><td style="text-align: right;">1.35%</td></tr> <tr><td>1 metų JAV dolerių</td><td style="text-align: right;">0.40%</td></tr> </table>	1 metų	1.60%	2 metų	1.75%	3 metų	2.00%	4 metų	2.10%	5 metų	2.30%	1 metų iškeičiamas	1.35%	1 metų JAV dolerių	0.40%
Kasdieninių kintamųjų palūkanų	2.00%																										
1 metų	1.70%																										
2 metų	1.85%																										
3 metų	2.10%																										
4 metų	2.20%																										
5 metų	2.40%																										
1 metų	1.60%																										
2 metų	1.75%																										
3 metų	2.00%																										
4 metų	2.10%																										
5 metų	2.30%																										
1 metų iškeičiamas	1.35%																										
1 metų JAV dolerių	0.40%																										
<p>KASDIENINIŲ PALŪKANŲ TAUPOMOJI ŠĄSKAITA 1.35%</p>	<p>PENSIJŲ FONDAI</p> <p>Kasdieninių kintamųjų palūkanų</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td>1 metų</td><td style="text-align: right;">1.40%</td></tr> <tr><td>2 metų</td><td style="text-align: right;">1.70%</td></tr> <tr><td>3 metų</td><td style="text-align: right;">2.10%</td></tr> <tr><td>4 metų</td><td style="text-align: right;">2.20%</td></tr> <tr><td>5 metų</td><td style="text-align: right;">2.50%</td></tr> </table>	1 metų	1.40%	2 metų	1.70%	3 metų	2.10%	4 metų	2.20%	5 metų	2.50%																
1 metų	1.40%																										
2 metų	1.70%																										
3 metų	2.10%																										
4 metų	2.20%																										
5 metų	2.50%																										
<p>"PLANAS 24" Kasdieninių palūkanų čekių / taupomoji</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td>Balansas: \$0 – \$4,999.99</td><td style="text-align: right;">0.025%</td></tr> <tr><td>\$5,000.00 – \$9,999.99</td><td style="text-align: right;">0.100%</td></tr> <tr><td>\$10,000.00 – \$24,999.99</td><td style="text-align: right;">0.150%</td></tr> <tr><td>\$25,000.00 – \$59,999.99</td><td style="text-align: right;">0.250%</td></tr> <tr><td>Virš \$60,000.00</td><td style="text-align: right;">0.500%</td></tr> </table>	Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%	\$5,000.00 – \$9,999.99	0.100%	\$10,000.00 – \$24,999.99	0.150%	\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%	Virš \$60,000.00	0.500%	<p>RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.50% ir aukščiau</p>																
Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%																										
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.100%																										
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.150%																										
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%																										
Virš \$60,000.00	0.500%																										
<p>PLANAS 24 Aukštesni nuošimčiai ir nemokami čekių patarnavimai</p>	<p>ASMENINĖS PASKOLOS 5.50% ir aukščiau</p>																										
<p>JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ 0.20%</p>	<p>ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 7.0% ir aukščiau</p>																										
<p>PASKOLŲ NUOŠIMČIAI</p> <p>NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td>Atviras, kintamųjų palūkanų</td><td style="text-align: right;">3.25%</td></tr> <tr><td>Uždarytas, kintamųjų palūkanų</td><td style="text-align: right;">2.90%</td></tr> <tr><td>1 metų</td><td style="text-align: right;">3.10%</td></tr> <tr><td>2 metų</td><td style="text-align: right;">3.15%</td></tr> <tr><td>3 metų</td><td style="text-align: right;">3.15%</td></tr> <tr><td>4 metų</td><td style="text-align: right;">3.25%</td></tr> <tr><td>5 metų</td><td style="text-align: right;">3.50%</td></tr> </table> <p>Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą</p>	Atviras, kintamųjų palūkanų	3.25%	Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.90%	1 metų	3.10%	2 metų	3.15%	3 metų	3.15%	4 metų	3.25%	5 metų	3.50%	<p>Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo</p> <p>PARAMA www.parama.ca</p>												
Atviras, kintamųjų palūkanų	3.25%																										
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.90%																										
1 metų	3.10%																										
2 metų	3.15%																										
3 metų	3.15%																										
4 metų	3.25%																										
5 metų	3.50%																										

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

AKTYVAI per \$210,000,000

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCO (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
www.RoyalYorkOrtho.com
Kviečiame mažus ir didelius!

Ata

VACLOVUI BUTEIKIUI

iškeliavus į amžinybę,

jo šeimos nariams gili užuojauta šią sunkią jiems valandą –

*Sandra, Desiree, Audrey, Robert,
Nora, Algis Dudos*

Ata

JUZEFAI VALIULIENEI

mirus,

reiskiamė gilią užuojautą sūnams VIDMANTUI ir dr. ALGIUI bei jų šeimoms ir artimiesiems –

*Lietuvos kankinių parapijos ir
Anapilio korporacijos tarybos*

SKAITYTOJAI PASISAKO

IŠ LAIŠKO VISIEMS

Sovietai savo žmonių negailėjo. Vien lageriuose sunaikino 45 milijonus, kaip tvirtina sovietų istorikas Medvedevas, o visoje Sovietų Sąjungoje, pagal Solženyciną – 67 milijonus. Lietuvos jie nemylė, kaip tvirtina nesena okupacija. Gudai pasiūlė lietuviams palengvinti abiejų tautų bendravimą žmonių, gyvenančių 50 kilometrų į abi sienas puses. Į šią zoną įeina ir Vilnius. Pagal jų apskaičiavimus, per metus sieną galės pereiti 650,000-850,000 žmonių. Išivaizduokite, vieną dieną į Vilnių atvyksta keli ar kelios dešimtys tūkstančių svečių gudų. Syki į sporto varžybas Kaune atvyko futbolo sirgalių iš Lenkijos. Ir jie girti nusiaubė stadioną... Ir masinis atvykusių gudų elgesys gali būti nenuspėjamas. O abiejų tautų žmonėms bendrauti užtektų 10-20 kilometrų gyvenančių abiejose sienos pusėse. Yra žinoma vizų praktika.

Lenkų valdžia spaudžia Lietuvą dėl lenkiško alfabeto raidžių. O mūsdiškiai nemoka atsikirsti, tik ginasi. Ir kas tik neatvažiuoja į Lietuvą su savo reikalavimais. Dabar lenkai turi savo tautinei mažumai geresnes sąlygas nei visame pasaulyje. Reiktų jiems priminti, kad Liublino unija Lietuvai nedavė nieko gero, o tik ją pražudė. Labai siūlyčiau

Lietuvos valdžiai pasimokyti iš Lietuvos partizanų. Raudoniesiems okupavus, jie nestojo į okupantų partiją, NKVD ar KGB, nėjo su raudona kruvina vėliava užkariauti Europos sovietams, ir Laisvės kovotojai kiek tik galėjo gynėsi. O prigimtoji teisė leidžia žmogui gintis. Taip žuvo 22,000 Lietuvoje, arba patekė į nelaisvę buvo sušaudyti KGB kalėjime Vilniuje ar kitose respublikose.

Dar vienas tragiškas atvejis, ir apie jį nė žodžio: mirtina tyla per visus 21-sius laisvės metus. Sušaudyta ar nužudyta 18 ministrų, 9 – generolai, mjr. J. Bulvičiaus 8 bendradarbiai. O kiek vyskupų ir kunigų. Dar nėra paskelbto bendro Lietuvos partizanų sąrašo. Ir iš kur Lietuvoje tiek prezidentų? Prezidentas tas, kuris valdo, o visi kiti tik buvę prezidentai arba eksprezidentai. Taigi, buvusiems nereikia Turniškėse butų, automobilių, apsaugos ir kitokių privilegijų. Negalima nebaudžiamai plėsti valstybės išdo. Jau turime per 30 bilijonų skolos. Suka valdžios vyrai galvas, kaip gauti dar 6 bln. Sodrai. Lietuvoje apie 30% žmonių gyvena žemiau skurdo ribos.

Šiuo metu svarbiausias Lietuvos priešas yra degtinė. Okupacijos laikais vienam gyventojui per metus teko 12 litrų degtinės, 14 vyno ir 30

Kiek Lietuvoje gyventojų?

Išankstiniais Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2013 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 2,979,000 gyventojų. Palyginus su 2012 m. pradžia, šalies gyventojų skaičius sumažėjo 28,400 (0.9%). Jis mažėjo dėl dviejų priežasčių: 75.9% bendro sumažėjo sudarė neigiama neto tarptautinė migracija (21,600 daugiau žmonių emigravo negu imigravo) ir 24.1% – neigiama natūrali kaita (mirė 6,800 daugiau žmonių negu gimė kūdikių).

2013 m. pradžioje 103 miestuose gyveno 1,995,000 (37%) šalies gyventojų, kaime – 984,000 (33%). Penkių didžiųjų miestų – Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio – savivaldybėse gyveno 41% šalies gyventojų. Ketvirtadalis šalies gyventojų gyveno Vilniaus, penktadalis – Kauno apskrityje. Gyventojų skaičiumi mažiausios – Tauragės, Utenos, Telšių, Alytaus ir Marijampolės apskritys. Jose

alaus. Dabar 20 litrų degtinės kiekvienam žmogui! Vaikai ir seni negeria. Tiesa, paaugliai jau pradeda gerti. Prageriama ne tik savo, bet ir ateinančių kartų fizinė ir dvasinė sveikata! Degtinė pardavinėjama degalinėse, kioskuose ir kontrabanda gabenama iš Rytprūsių ar Gudijos. Ir niekas su šiuo priešu nekovoja. O kur dar narkotikai, korupcija ir vagystės. Kiekvieną dieną per televiziją ir spaudą mėgaujamasi valdžios vyrų nusikaltimais. Okupantų nebėra, bet raudonieji pasiliko ir žudo Lietuvą.

Mes čia neturime pasiliekančio miesto, bet ieškome būsimąjo, tvirtina šv. apaštalas Paulius. Tad katalikai ir visi geros valios žmonės stokime į žūtbutinę kovą už Dievo karalystę ir tėvynę Lietuvą.

Mons. Alfonsas Svarinskas,
Lietuvos partizanų kapelionas

gyveno nuo 4 iki 5% šalies gyventojų. 2013 m. pradžioje moterys sudarė 54% visų gyventojų, vyrai – 46%. Kas šeštas vyras ir kas ketvirta moteris buvo 60 metų ir vyresnio amžiaus.

2012 m. palyginus su 2011 m. sumažėjo emigrantų skaičius, padidėjo į Lietuvą grįžusių (reemigravusių) Lietuvos respublikos piliečių skaičius, o gimstamumas ir mirtingumas beveik nekito. Pernai gimė 31,400 kūdikių, arba 317 (0.9%) mažiau negu 2011 m. Pastaruosius dvejus metus 1000 gyventojų teko daugiau negu 11 gimusiųjų.

2012 m. mirė 40,900 žmonių, t.y. 123 (0.3%) mažiau negu 2011 m. Mirtingumo rodiklis 2011-2012 m. išliko beveik pastovus – 1000 gyventojų teko atitinkamai 13.5-13.7 mirusiojo. 2012 m. savo išvykimą iš Lietuvos deklaravo 43,000 emigrantų, arba penktadaliu (10.9%) mažiau negu 2011 m. Emigrantų skaičius

1000 gyventojų sumažėjo nuo 17.8 2011 m. iki 14.3 2012 m.

Į Lietuvą 2012 m. imigravo 21,400 žmonių, arba 1.4 karto daugiau negu 2011 m. Pernai 1000 gyventojų teko 7.1 imigranto (2011 m. – 5.2). 2012 m. į Lietuvą grįžo (re-emigravo) 18,800 (88% visų imigrantų) Lietuvos respublikos piliečių, 2011 m. – 14,000 (89%).

2012 m. buvo įregistruota 20,600 santuokų ir 10,300 ištuokų. Susituokė 1,400 (7.4%) porų, o išsituokė 5 poromis daugiau negu 2011 m. 100 santuokų teko 50 ištuokų (2011 m. – 54). **TSŽ Inf.**

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 x 26 dienos metu.

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrinių darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647-400-1153 (cell).

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠĖRIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- ▶ visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- ▶ konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- ▶ dėmesingas patamavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1

Tel: 416-239-9889
klfondas@on.aibn.com

Organizacijos įteikite 2013 prašymus iki vasario 16 d.

**Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais!
Remkime lietuviškas išlaikymo veiklas!
Prisiminkime savo Fondą gyvybės draudimuose bei savo testamentuose.**

[našams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui]

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir
MISSISSAUGOJE

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Waterside 9thLine
DENTAL DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171

(905) 785 3900

1252 Hurontario St.

3945 Doug Leavens Blvd.

Mississauga, L5G 3H3

Mississauga, L5N 0A5

www.watersidedental.ca

www.9thlinedental.ca

Lietuvių rašytojų draugijos 2012 m. aplinkraštyje rašoma:

• Sveikiname poetę Vitaliją Bogutaitę ir poetą Praną Visvydą, kurie gavo LRD-jos 2011 m. literatūrinės premijas. Mecenatas Lietuvių fondas.

• Šiais metais iškeliauja į Amžinybę šie rašytojai: Alė Rūta (2012 m. išvakarėse), prel. dr. Ignas Urbonas, dr. Kostas Ostrauskas, Aldona Veščiu-naitė ir Vytautas Volertas.

• Mirusios rašytojos Nijolės Jankutės-Užubalienės pelenų urna 2012 m. vasarą dukters Dovilės buvo atvežta iš Australijos ir palaidota Šv. Kazimiero kapinėse šalia Mamytės.

• Lietuvių rašytojų draugija 2012 metų gruodžio 9 d. Čikagoje, Jaunimo centre surengė Maironio minėjimą. Programa: Stasės Petersonienės paskaita ir Eglės Juodvalkės Maironio poezijos deklamacijos. Minėjimo dalyviai

gražiai sudainavo garsiąją Maironio žodžiais parašytą dainą *Lietuva brangi*. Poetė Eglė Juodvalkė papasakojo, kaip 2012 metų rudenį Lietuvoje su rašytoju Petru Venclovu ir aktore Olita Dautartaite Kauno gimnazijoje, o Vilniuje su Leonu Narbučiu "Vilniaus namuose" kalbėjo apie patriotizmą, partizanus ir moksliviams dovanojimo Genocido centro išleistą jos apie partizanus knygą *Sakalai naktį nemiega*.

• LRD-ja vis primena, kad draugijos nario mokėstis 10 dol. Ačiū atsiuntusiems.

• Lietuvių rašytojų draugija yra dėkinga Lietuvių fondui už literatūrinės premijas *Draugui*, vyr.red. dr. Daliai Cidzikaitei ir red. Laimai Apanavičienei už draugijos veiklos aprašymus.

St. Petersonienė, LRD pirm.

Kylanti krepšinio žvaigždė

The Globe and Mail dienraštyje š.m. sausio 29 d. sporto skyriaus pirmame puslapyje – torontietis Nikolas Stauskas, 19 metų amžiaus, Rūtos Meiklejohn ir Pauliaus Stausko sūnus. Pusę puslapio užimančioje nuotraukoje – Nikolas, Michigan "Wolverines" sargas, nr. 11, pašokęs meta krepšinio kamuolį, apsuptas savo komandos narių ir priešų, Illinois universiteto žaidėjų.

Jo statistika – 12.7 taškų kiekvieno žaidimo vidurkis; jis yra antrasis tritaškių tikslumu Big Ten konferencijoje su .490. Iš didžiojo dešimtuko jis pirmuoja laisvo metimo nuošimčiu (.833) ir trijų punktų imetimų skaičiumi (51).

Baigęs Episcopal Prep. School netoli Bostono, jis gavo stipendiją lankyti Michigan universitetą, ir įvairūs rimti šaltiniai pripažįsta jį, kaip kylančią žvaigždę. Straipsnį galima skaityti *The Globe and Mail* interneto tinklalapyje: <http://www.theglobeandmail.com/sports/basketball/canadian-has-become-the-big-shooter-for-michigan/article7935686/>. Nikolas Stauskas taip pat yra paminėtas *Sports Illustrated* žurnalo sausio 28 d. laidoje, kur jį vadina "YouTube sensation". Michigan universiteto

Torontietis Nikolas Stauskas – pažangus tritaškių metėjas

komandai žaidžiant "Big Ten" konferencijoje, Nikolas yra tris kartus laimėjęs "Freshman of the Week" pažymėjimą, ir ypatingai gražiai kalbėjo programoje "The Score". Net ir *Lietuvos rytas* apie jį rašė, skaityti internete: www.rytas.lt/sportas/krepšinis.

[rytas.lt/sportas/krepšinis](http://www.rytas.lt/sportas/krepšinis).

Nikolo tėveliai, Paulius ir Rūta (Meiklejohn) Stauskai bei seneliai labai džiaugiasi, kad jam gerai sekasi ir moksle, ir sporte Michigan valstijoje, kur konkurencija yra stipri. Inf.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- ♦ ieškiniams dėl žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentai ir įgaliojimai
- ♦ palikimų administravimas
- ♦ nekilnojamo turto sandoriai
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: alpace@pacelawfirm.com

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

DABAR YRA GERA
PROGA PARDUOTI
namą/condo,
kai yra aukščiausios
kainos ir
GERIAUSIA PIRKTI,
kai ipotekos (morgičių)
nuošimčiai labai žemi.

Prižadų gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

HAMILTONO PENSININKŲ NAMAI "RAMBYNAS"

Vieno miegamojo butai su virtuve
apie \$680 per mėnesį, įskaitant
elektrą ir šildymą

Pastatas yra saugus, ramus ir gerai prižiūrimas.
Gražiame kieme plytelėmis iškloti takai, pritaikyti
pasivaikščiavimui paprastai arba su ratukais.

Veikia biblioteka ir mankštos kambariai.

Šiuo metu yra keli laisvi butai.

SKAMBINKITE

1-905-526-8281

1880 Main St.W., Hamilton, ON, L8S 4T7

"RAMBYNO" administracija

www.NerasEnterprises.com

**Neras
Enterprises**

Granite or Marble Counter
Fabricated & Installed in

96 Hrs. or Less

Nick
905.424.1133

leško padėjėjų

FIRMA, užsiimanti
marmuriniu/granitiniu
stalviršių instaliacija,
PASTOVIAM DARBUI
ieško meistro padėjėjų.

Norintys gauti daugiau
informacijos, prašomi
skambinti NIKUI

tel. 905.424.1133
arba apsilankyti
internetiniu adresu

www.NerasEnterprises.com

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ PRENUMERATORIAMS:

jeigu savitraščio
pristatymas vėluoja daugiau
kaip 3-4 dienas, pateikite
savo adresą

KANADOS PAŠTO
BENDROVEI

tel. 1-800-267-1177

arba el. paštu, tinklalapyje
www.canadapost.ca (pasirinkite
Resources skyriuje
"Contact us", tada "General
Customer Service")

TORONTO

Anapilio parapijos žinios

• Vasario 5 d. iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota a.a. Juzefa Valiulienė. Jos liūdi sūnūs su šeimomis ir visa plati giminė.

• 2012 metų aukų pakvitavimai sumažinimui valstybinių mokesčių (Income Tax) šią savaitę jau paštu išsiuntinėjami neatsiemusiems.

• Mūsų parapijos KLK Moterų draugijos skyrius vasario 10, ateinantį sekmadienį, 11.30 v.r. rengia blynų pietus Anapilio parodoje salėje. Programoje: mokytojos Julijos Valiulytės kraštovaizdžiai iš Kenijos, Afrikos, labai skanūs blynai, durų laimikis ir loterija. Bilietas asmeniui – \$25.

• Lietuvos Nepriklausomybės šventės iškilmingas minėjimas bus vasario 24, sekmadienį, 3 v.p.p. Anapilio salėje. Tą savaitgalį šventei skirtos Mišios bus aukojamos šeštadienį, 3 v.p.p. Delhi Šv. Kazimiero šventovėje; sekmadienį 10 v.r. Lietuvos kankinių šventovėje ir 2 v.p.p. Wasaga Beach Gerojo Ganytojo šventovėje.

• Šiais metais mūsų parapijose Gavėnios susikaupimus ves kun. Nerijus Šmerauskas. **Lietuvos kankinių šventovėje** susikaupimo tvarka: kovo 9, šeštadienį, 11 v.r. Mišios su pamokslu; kovo 10, sekmadienį, 10 v.r. Mišios su pamokslu. Išpažinčių susikaupimo vedėjas klausys prieš ir po Mišių. Anapilio autobusėlis Gavėnios susikaupimui veš maldininkus nuo "Vilniaus rūmų" Anapilį šeštadienį, 10.30 v.r. ir atgal parveš po susikaupimo pamaldų. Sekmadienį autobusėlis važiuos įprastą sekmadienio tvarka. **Delhi Šv. Kazimiero parapijos šventovėje** susikaupimas bus kovo 9, šeštadienį, 3 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma prieš Mišias. **Wasaga Beach miesto Gerojo Ganytojo šventovėje** susikaupimas bus kovo 10, sekmadienį, 2 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma prieš Mišias.

• Parapijos visuotinis susirinkimas įvyks kovo 17, sekmadienį, po 10 v.r. Mišių. Prašome parapijos tarybos sekcijas paruošti susirinkimui savo veiklos pranešimus.

• **Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris** skelbia žaislų vaju Punsko vaikų darželiui. Jei kas turite nereikalingų žaislų, paaukokite šiam tikslui. Parapijos salėje jiems yra dėžė. Galima aukoti ir pinigus, už juos bus nupirkti nauji žaislai. Iš anksto dėkoja SKLIS valdyba.

• Mišios sekmadienį, vasario 10, 10 v.r. už a.a. Sofiją Butkevičienę (III metinės); Vasagoje 2 v.p.p. už a.a. Edvardą Punkrį; Delhi šeštadienį, vasario 9, 3 v.p.p. už a.a. Albertą Augustinavičių.

Toronte yra miręs a.a. Petras Jonikas, 95 m. amžiaus. Maldos prie karsto bus vasario 8 d., 6-9 v.v. Turner & Porter laidotuvių namuose prie Windermere gatvės. Bus laidojamas iš Lietuvos kankinių šventovės vasario 9 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Vasario 17 d., 4 v.p.p. Prisikėlimo parapijoje koncertuos grupė "Skylė" ir Aistė Smilgevičiūtė. Tai dalis Šiaurės Amerikoje pasirodymų, skirtų paminėti Lietuvos Nepriklausomybės 95-osioms metinėms. Jie pristatys naujai aranžuotas partizanų dainas. Po koncerto pasivažiavinsime "partizaniška" vakariene. Bilietus po \$40 galima įsigyti parapijos raštinėje ar sekmadieniais po Mišių. Ieškome šiems muzikantams vietos nakvnei. Atvyksta penki žmonės. Du iš jų yra šeima, kiti trys vaikinai gali gyventi kartu arba atskirai. Muzikantai Toronte svečiuosis nuo vasario 17 iki 20 d. Šeimai, priėmusiam muzikantus, padovanosime bilietus į jų koncertą. Šio koncerto metu bus galimybė atsisveikinti su išvykstančiu klebonu kun. Juozapu Marija Žukausku, OFM, nes jis vasario 21 d. palieka Torontą ir išvyksta dirbuotis į Lietuvą. Laukiame Jūsų visų.

• Balandžio 28 d. parapijoje organizuojamas "Vilties bėgimas" vėžiu sergančiųjų centrui Lietuvoje paremti. Kviečiame dalyvauti. Smulkesnė informacija parapijos internetinėje svetainėje www.prisikelimas.ca. Taip pat kviečiame įsigyti simbolines "plytas" šio centro statybai. Jos bus parduojamos sekmadieniais po 9 v. ir 11 v.r. Mišių. Kaina \$20.

• Palaidota: a.a. Zofija Alina Kryževičienė, 91 m., paliko vyrą Steponą ir dukrą Ireną; a.a. Juozas Merkevičius, 95 m., paliko pusseserę Birutę Dainaitienę.

• Mišios sekmadienį, vasario 10: 8 v.r. už parapiją; 9 v.r. už a.a. Jurgį ir Magdaleną Stankaičius; 11 v.r. už a.a. Juozą Urkį; už a.a. Algį ir Joną Puterius; už a.a. Rimantą Zorubą; už a.a. Kristiną Šimkutę-Sukauskienę; už a.a. Eginhart Ehlers; už Krasauskų ir Brinų šeimų mirusius.

AUKOS

A.a. Albertui Augustinavičiui mirus, užjausdami jo dukras, seseris, broli ir jų šeimais, *Tėviškės žiburiams* \$100 aukojo Frances Povilauskienė, Felicija Venskevičienė, Alina ir Kazys Žilvyčiai.

A.a. Juzefos Valiulienės atminimui Neris Nielsen ir šeima *Tėviškės žiburiams* aukojo \$50.

Šv. Jono lietuvių kapinėms \$600 aukojo D. Zakarevičius.

A.a. Albinos Didžbaliėnės atminimui Helen Liaukus *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100.

DĖMESIO! Lietuvos Nepriklausomybės šventės RENGINIAI TORONTE

vyks 2013 m. vasario 24 ir kovo 2 d.d.

Iškilmingas Nepriklausomybės dienos minėjimas – 2013 m. vasario 24, sekmadienį, Anapilio salėje. **Nepriklausomybės šventės pokylis** 2013 m. kovo 2, šeštadienį, Toronto Lietuvių Namų karaliaus Mindaugo menėje. Koncertuos grupė iš Lietuvos "Pelenai". Lauksime visų!

KLB Toronto apylinkės valdyba
www.torontolietuviai.org adm.torontolietuviai@yahoo.ca

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį, vasario 10, pamaldos su Šv. Komunija 9.30 v.r., po kurių vyks konfirmantų pamoka.

• Pakartotinai pranešame, kad š.m. svarbus visuotinis metinis parapijos susirinkimas vyks sekmadienį, vasario 24; pamaldų pradžia 11.15 v.r., po jų vyks susirinkimas.

Lietuvių Namų žinios

• Ateinantį sekmadienį Toronto Lietuvių Namų popietė vyks Vytauto Didžiojo menėje nuo 11 v.r. iki 2 v.p.p.

• Bare "Lokys" kviečiame pasižiūrėti lietuviškų TV transliacijų, paragauti naujo lietuviško alaus "Kalnapilis", taip pat kitų naujų rūšių alaus.

• LN valdybos posėdis – vasario 25 d., 7 v.v.

Maironio mokyklos žinios

• Vasario 2 d. vyresniųjų klasių mokiniai bei aukštesniųjų lituanistinių kursų moksleiviai matė filmą "Skrydis per Atlantą" (pastatytą 1983 m.). Moksleivis Vismantas Kuznekovas pritaikė filmą vaikų žiūrėjimui.

• Vasario 9 d. bus filmuojamas mūsų mokyklos sveikinimas Lietuvos žurnalo "Ateitis" 100-mečio proga. Prašome, kad berniukai į mokyklą tą dieną ateitų apsirengę baltais marškiniais ir tamsiomis kelnėmis, o mergaitės – taip pat baltais marškiniais arba palaidinėmis ir tamsiais sijonukais arba kelnėmis (nedėvėti džinsų). Taip pat prašome atsinešti trispalvės vėliavos pakabuką, kurį visi vaikai gavo Maironio šventės metu praėjusiais metais.

• Vasario 18 yra Šeimos diena – tą savaitgalį pamokų nebus.

• Dėmesio tėveliai! Dėl saugumo TCDSB naujos taisyklės: 9.15 v.r. užrakiname mokyklos duris; 11.45 v.r. jas atrakiname. Živilė

Dėmesio Kanadoje veikiančioms lietuvių organizacijoms! Jau paruoštos Kanados lietuvių fondo anketos 2013 m. prašymams. Kreipkitės el.paštu: klfondas@on.aibn.com arba telefonu: 416 239-9889. Visi prašymai turi būti įteikti iki 2013 vasario 16 d.

PROFESIONALUS dantų valymas Jūsų namuose. Priimamas draudimas. <http://athomesmile.com/416-388-8723>. Inga.

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Gavėnios rekolekcijas vasario 23 d. ves kun. Nerijus Šmerauskas, Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos vikaras, Marijos radijo administratorius ir Kauno universitetinių klinikų kapelionas. Išpažinčių bus klausoma 4 v.v., Mišios ir pamokslas 5 v.v. Po Mišių parapijos salėje bus susitikimas su svečiu kunigu ir vaišės.

Jis buvo išventintas kunigu 2010 m. Prieš tai 2000-2008 m. atliko sielovadinę praktiką JAV lietuvių išeivijos sielovadoje, Čikagos arkivyskupijoje. Ten katalikų kolegijoje studijavo teologiją, darbotvėse lituanistinėse mokyklose ir parapijose. Buvo JAV lietuvių bendruomenės religinių reikalų tarybos narys, Amerikos lietuvių Romos katalikų federacijos renginių koordinatorių, spaudos, radijo ir televizijos bei kitų visuomeninių organizacijų bendradarbis.

Muz. Manuel Blais kviečia choristus į repeticijas kiekvieną ketvirtadienį, 7 v.v. St. Malachy's šventovėje Snowdon rajone pasiruošti Gavėnios ir Velykų giesmių koncertui, kuris įvyks toje šventovėje per Didžiąją savaitę.

Danielius ir Kristin Staškevičiai vasario 2 d. susilaukė pirmgimio sūnaus. Arūnas ir Silvija Staškevičiai džiaugiasi pirmuoju vaikiu.

George Denis Šabluskas, Alexander ir Michelle sūnus, Liūto ir Rachel Šabluskų vaikaitis, pakrikštytas Aušros Vartų šventovėje sausio 26 d. **DS**

"TŽ" nr. 4, 12 psl. mokslo baigimo aprašyme išspausdinta Kristina Staškevičiūtė. Turi būti Krista. Už klaidą atsiprašome. **Red.**

Šv. Kazimiero parapija

Vasario 3 d. po Mišių parapijos komitetas suruošė lėšų telkimo vaju – kugelio pietus. Lėšos buvo renkamos padėti padengti parapijos išlaidoms, ypač už šildymą. Dalyvavo per 60 parapijiečių ir svečių. Klebonas palaimino stalą, kvietė visus pasimelsti už sergančius parapijiečius. Po pietų gimtadienių proga buvo pasveikinti Antoinette Brilvičienė, parapijos komiteto narė, Michael Kisielius, parapijos choro nario Justino Kisieliaus sūnus, atvažiuavęs iš Otavos, parapijietės Albina Kringelienė ir Albina Astrauskienė. Jubiliatams buvo sugiedota *Ilgiausių metų* lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis, visi pasivaišino tortais.

Parapijos komitetas skatina visus parapijiečius sumokėti parapijos mokesťį \$50 ir prisidėti savo aukomis per Mišių rinkliavą.

Sekmadienį, vasario 17, Mišios bus aukojamos **10.30 v.r.**, nes tą dieną bus Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas Aušros Vartų parapijos salėje.

Gavėnios rekolekcijas bus sekmadienį, vasario 24. Jas ves kun. Nerijus Šmerauskas iš Kauno arkivyskupijos. Išpažintys bus klausomos nuo 11 v.r., Mišios aukojamos 12 val. Po Mišių parapijos salėje bus susitikimas su svečiu kunigu.

Šv. Kazimiero pietūs bus kovo 3 d. Parapijos komitetas kviečia visus gausiai dalyvauti. **JA**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE STE., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Bronius Vaškėlis ŽVLGŠNIS IŠ ATOKIAU III, 296 psl. ir kieti viršeliai; publicistikos rinkinys lietuvių ir anglų kalba, iliustruotas nuotraukomis, papildančiomis straipsnių turinį; išleido "Versus aureus" leidykla, Rūdininkų g. 10, LT-01135, Vilnius; redagavo Romualda Brastavičienė. Knygos turinį sudaro: Lietuvių teatras išeivijoje: datos ir žmonės, Literatūriniai pamąstymai, Išėjimas ir sugrįžimai, Bibliografinės nuorodos, Asmenvardžių rodyklė. Tiražas ir kaina nepažymėti.

VARPAS, Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos leidinys, 2013 sausis, nr. 1(219), leistas politkalinių sovietinės koncentracijos stovyklose 1955 m. Vorkutoje ir 1957 m. Intoje; nuo 1975 m. pogrindyje Lietuvoje. Redaguoja Algimantas Zolubas, Architektų g. 8-4, LT-04119, Vilnius. Tiražas 1200 egz. Tautinę mintį bei dvasią saugojančius straipsnius papildo gausios nuotraukos.

TŽ prenumeratoriai,
norintys gauti šią savaitraštį elektroniniu paštu yra kviečiami atsiųsti žinutę su vardu ir pavarde el. pašto adresu tevzib@rogers.com.